ПАРТИЯ ПЛАНЛАРИ — ПОРЛОҚ ИСТИҚБОЛ ПЛАНЛАРИ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

21-ЙИЛ ЧИҚИШИ.

№ 250 (5343).

24 ДЕКАБРЬ

СЕШАНБА

1974 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

ИЛҒОРЛАРГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети кузги-қишки ишларни пухта ташкил этиб, 1975 йил ҳосили учун мустаҳкам замин яратиш соҳасида шу йил декабрь ойининг иккинчи ўн кунлиги иш якунларини кўриб чиқди.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи бу соҳада юксак кўрсаткичларга эришган **Оҳангарон** районига (район партия комитетининг секретари **К. Аъзамов,** район ижроия комитетининг раиси **Б. Одилов**, қишлоқ хўжалиги ишчи-хизматчилари ва тайёрлов ходимлари касаба союзларининг район комитети раиси **М. Давронов**, район комсомол комитетининг секретари **С. Султонқулов,** район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи **В. Пак,** «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси **Э. Пўлатов,** қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлаш ва сифати бўйича бош давлат инспектори **Г. Крилов,** суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи **А. Оқмуллаев,** қишқи тадбирларни назорат группасининг раҳбари **Х. Сулаймонов** ўртоқлар) берилди.

Байроқ Бўка районидан олиб берилди.

Калинин ва Бўка районларининг 1975 йил мўл ҳосилига пухта замин яратишда яхши ишлаганликлари қайд қилинди.

Совхоз ишчилари, «Узсельхозтехника» район бирлашмаси ёки район суғориш системаларининг илғор ишчиларига сотиш учун Оҳангарон районига битта енгил автомашина ажратилди.

ВАТАН РАВНАҚИ, ХАЛҚ ФАРОВОНЛИГИ УЧУН

1974 йил — беш йилликнинг тўртинчи йили ҳамма соҳаларда улкан зафарлар, тарихий воқеалар билан якунланмоқда. КПСС XXIV съезди қарорларида белгилаб берилган коммунистик қурилишнинг улуғвор программаси қанчалик ҳаётий, қанчалик реал ва улуғвор эканлиги ўтган йилларнинг мисолида ёрқин кўринмоқда. Коммунистик партия кўп йиллик тажрибаларга, илмий асосланган программа режаларга, халқимизнинг ижодий ва қаҳрамонона меҳнатига таянган ҳолда иш кўриб, мамлакатимизни янги истиқбол чўққилари сари ривожлантириб бормоқда, халқ фаровонлигини янада оширмоқда.

Бутун Ватан бўйлаб миллионларнинг яратувчилик, мардонавор ишлари жўш ураётган, йилимизни катта ғалабалар билан якунлаш учун ғайрат, шижоат ва ташаббус мавж ураётган шу кунларда КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми, Пленумда ўртоқ Л. И. Брежневнинг сўзлаган нутқи ва СССР Олий Советининг сессияси, унда қабул қилинган Қонунлар кўп миллатли, қон-қардош халқларимиз сингари пойтахт области меҳнаткашлари томонидан ҳам зўр хурсандчилик ва мамнуният билан кутиб олинди. Мамлакатимиз тараққиёти, халқ фаровонлиги ва тинчлик манфаатларига қаратилган бу ғоят муҳим ҳужжатларда социал-иқтисодий программанинг бажарилиши чуқур таҳлил қилиб берилган ва тўққизинчи беш йиллик планни муваффақиятли якунлаш борасида олдимизда турган вазифалар, хўжалик-маданий қурилиш соҳасида келгуси йил истиқболлари, марра ва режалари кўрсатиб берилган.

КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленумида кўрсатилганидек, ўтган тўрт йилнинг энг асосий сиёсий якуни шундан иборат бўлдики, умуман халқ хўжалигининг муттасил ривожланиши таъминланди, коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришда олға томон катта қадам қўйилди. Партия XXIV съезди ишлаб чиққан ички ва ташқи сиёсатнинг самаралари тобора яққол намоён бўлмоқда. Бу — партия сиёсати тўғрилигининг ёрқин исботидир. Бу — ишчилар ва деҳқонлар, инженерлар ва олимлар, партия, давлат ва хўжалик раҳбарлиги барча бўғинлари қилган қаҳрамонона, илҳомбахш меҳнатнинг натижасидир.

СССР Олий Совети сессияси қабул қилган 1975 йилнинг план ва бюджетида мамлакатимиз экономикасининг барча тармоқларини жадал суръатлар билан ривожлантириш, халқ фаровонлигини янада ошириш кўзда тутилган. Келгуси йил плани — беш йилликнинг тугалловчи йили планидир. Унинг муваффақиятли бажарилиши — навбатдаги ишларимизнинг тақдирини ҳал этади ва истиқболли планларимиз учун мустаҳкам замин яратиб беради.

Областимиз меҳнаткашлари партия XXIV съезди қарорларини ва КПСС Марказий Комитетининг Пленумлари қабул қилган ғоят муҳим ҳужжатларни амалга ошира бориб, беш йилликнинг тўртинчи йилида улкан зафарлар қучдилар. Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш плани анча ошириб бажарилди. Бекобод, Чирчиқ, Олмалиқ, Оҳангарон ва Тошкент шаҳрининг кўпчилик саноат корхоналари келгуси йил ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Шаҳар ва районларда янги объектлар, уй-жой бинолари, коммунал корхоналар қурилиб, ишга туширилди. Қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари мардона меҳнатлари, улкан хирмонлари билан эл-юртни шод этдилар. Областимиз пахтакорлари республикамиз тарихида биринчи марта бунёд этилган 5 миллион 300 минг тонналик улкан хирмонга 450 минг тонналик «оқ олтин»лари билан муносиб ҳисса қўшдилар. Давлатга деҳқончилик, чорвачилик маҳсулотлари ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ етказиб берилди. Колхоз ва совхозларнинг экономикаси, моддий-техника базаси янада мустаҳкамланди. Янги социалистик қишлоқлар, шаҳарлар барпо этилди. Деҳқонларимиз ҳаёти фаровон, маданиятли бўлиб қолди.

КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми ва ўртоқ Л. И. Брежневнинг Пленумда сўзлаган нутқида йилимизнинг қолган кунларини муваффақиятли якунлаш ва келгуси йил план ва топшириқларини ҳам шараф билан адо этиш йўлидаги вазифалар, амалга оширишимиз лозим бўлган улкан ишлар кўрсатиб берилди. Шуни эътироф этиш керакки, йил тамом бўлаётганига қарамай, областимизнинг айрим саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари давлат планларини, зиммага олган мажбуриятларини ҳалигача бажарганлари йўқ. Баъзи завод ва фабрикаларда ишлаб чиқариш қувватларидан етарли фойдаланилмайди, меҳнат унумдорлигини ошириш планлари тўла адо этилмайди. Капитал маблағларни турли объектларга ўринсиз сочиб юбориш ҳоллари юз беради. Янги қурилишлар ўз вақтида битказилмайди. Маҳсулотнинг сифатига эътибор берилмайди, илғор технология, ишлаб чиқаришни ва бошқаришни ҳозирги замон усуллари асосида олиб бориш ҳамма ерда ҳам қониқарли деб бўлмайди.

Маҳаллий партия, совет, касаба, союз, комсомол ташкилотлари декабрь Пленуми қарорлари ва ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқи ҳамда СССР Олий Совети сессияси қабул қилган ғоят муҳим ҳужжатлардан бундан сўнгги ишлари учун амалий хулосалар чиқариб олишлари лозим. Бу соҳада эришилган тажрибалардан кенг фойдаланиш, муваффақиятларимиз ва камчиликларимизни ўз-ўзини танқид асосида атрофлича таҳлил қилишимиз лозим. Галдаги вазифаларни тўла адо этиш учун ишлаб чиқаришга раҳбарлик савиясини ошириш, корхоналарнинг битмас-туганмас резерв ва имкониятларидан фойдаланиш, социалистик мусобақа байроғини янада баланд кўтариб, илғорлар тажрибасини кенг оммалаштириш лозим. Ҳамма участкаларда меҳнат ва давлат интизомини мустаҳкамлаш ва раҳбарларнинг планни бажаришдаги масъулиятини ошириш зарур.

Партия ташкилотлари идеология ишларини янада юксак савияга кўтариб, унинг бутун метод ва шаклларни меҳнаткашларнинг сиёсий активлигини ғайрат ва ташаббусини оширишга план ва топшириқларни тўла бажарилишига қаратмоқлари лозим. Ишлаб чиқариш аппаратининг бошланғич бўғинидан тортиб марказий хўжалик органларигача бўлган бутун бошқарув фаолиятининг сифатини кўтариш ғоят муҳимдир.

Бизнинг экономикамиз беш йилликнинг якунловчи йилига шахдам одим ташлаб яқинлашиб келди. Халқ хўжалигини ривожлантиришдаги катта муваффақиятлар 1975 йил вазифаларини ҳал этиш учун, партиянинг узоқ муддатли социал-иқтисодий сиёсатини амалга ошириш йўлидаги курашни давом эттириш учун мустаҳкам замин яратади. Эртага Ўзбекистон ССР Олий Советининг сессияси ўз ишини бошлайди. Сўнгра Тошкент область Советининг сессияси чақирилади. Бу сессияларда ҳам йил якуни, келгуси йил давлат плани ва бюджети муҳокама қилинади.

— 1975 йилда мамлакат олдида жуда катта иқтисодий, сиёсий ва халқаро аҳамиятга эга бўлган вазифалар турибди, — деб таъкидлади ўртоқ Л. И. Брежнев Марказий Комитет Пленумида. — Бутун партияни, бутун халқни шу вазифаларни ҳал этишга отлантириш, партия активини илҳомлантириш, беш йиллик планни тўла ва ошириб бажариш йўлидаги кураш ҳар бир коммунистнинг, ҳар бир меҳнаткашнинг чуқур ички, шахсий эҳтиёжи бўлиб қолишига эришиш лозим.

ПАХТАЧИЛИКНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРАМИЗ

Совет кишилари беш йилликнинг якунловчи йили бўсағасида турибди. Ғалабаларга бой ва сермазмун бўлган 197- йил натижаларидан биз пахтакорлар ниҳоятда хурсандмиз. Колхозимиз деҳқонлари ҳар гектар ердан 35 центнердан «оқ олтин» топшириб, беш йиллик планни муддатидан олдин бажардилар.

Яқинда КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми бўлиб ўтди. Пленум қилинган ишларимизга якун ясаб келгуси йил режаларини белгилаб берди. Пленумда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев 1975 йилда мамлакат олдида жуда катта иқтисодий, сиёсий ва халқаро аҳамиятга эга бўлган вазифалар турганлиги тўғрисида сўзлади. У бутун партияни, бутун халқни шу вазифаларни ҳал этишга отлантириш, партия активларини илҳомлантириш, беш йиллик планни тўла ва ошириб бажариш йўлидаги кураш ҳар бир коммунистнинг, ҳар бир меҳнаткашнинг чуқур ички, шахсий эҳтиёжи бўлиб қолишига эришиш лозимлигини алоҳида қайд қилди.

Пахтакорларимиз Пленум қарорларини якдиллик билан маъқуллаб, келгуси йилда янада улкан зафарлар қучиш учун ҳозирдан бошлаб пухта замин яратмоқдалар.

С. ҚУЛИМБЕТОВ,
Ўрта Чирчиқ районидаги Ленин номли колхоз экономисти.

*

Бу йил ҳар бош сигирдан 3 минг литрдан ошириб сут соғиб олишга аҳд қилган Оққўрғон районидаги «Ленинобод» колхозининг илғор сут соғувчиси Люба Сахарова ўз сўзи устидан чиқди. У шу кунларда қишловни муваффақиятли ўтказиш учун ҳаракат қилмоқда, ўз қарамоғидаги сигирларни ширали озуқалар билан парваришламоқда: Суратда: Л. Сахарова.

Х. Аввалов фотоси.

*

ЁРҚИН ЙЎЛ

Барча совет кишилари СССР Олий Совети сессияси ишини зўр қизиқиш билан кузатиб бордилар ва КПСС Марказий Комитети Пленуми қарорларининг ҳамда сессия материалларини чуқур мамнуният билан қарши олдилар. Чунки бу тарихий ҳужжатларда белгиловчи йилда қўлга киритилган ютуқлар ва йўл қўйилган айрим камчиликлар асосида тўққизинчи беш йилликнинг сўнгги йилида амалга оширилиши лозим бўлган барча ишлар оқилона кўрсатиб берилган.

Пленум қарорлари ва сессия материалларидан илҳомланган ҳар бир меҳнат кишиси белгиловчи йил планини муваффақиятли бажариш билан бирга келгуси йил учун пухта план тузиб, оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилмоқда. Бундай илғор ишчилар бизнинг корхонамизда ҳам ўнлаб саналади. Мен ҳам шулар сафида эканлигимдан фахрланаман.

Шу кунларда 1977 йил шахсий планимни бажариб бўлиб, 1978 йил учун маҳсулот ишлаб чиқара бошладим. Мақсадим республикамизнинг тўққиз ташаббускор ишчилари сафига қўшилиб, шу беш йилликда икки беш йилликни ўринлатишдир.

И. МАМАРАСУЛОВА,
«Юлдуз» фирмаси ишчиси,

НУКУСГА БИРИНЧИ ПОЕЗД КЕЛДИ

Қорақалпоғистон пойтахтининг аҳолиси унутилмас тарихий воқеанинг гувоҳи бўлди. Янги қурилган Тахиятош—Нукус темир йўлидан биринчи поезд келди!

Автоном республиканинг Амударё ўнг соҳилидаги районларининг ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантириш учун жуда муҳим аҳамиятга эга бўлган мана шу темир йўл қисқа муддат ичида қурилди. Қурувчилар коллективи беш миллион сўмликдан кўпроқ қурилиш монтаж ишларини атиги 8 ой мобайнида бажарди.

СССР Транспорт қурилиши министрлиги 7-трестига қарашли 14-отряднинг, 260-қурилиш-монтаж поездининг ишчилари, инженерлари, техниклари, Ўзбекистоннинг бир қанча автомобиль хўжаликлари ажойиб меҳнат қилдилар. Кўпгина областлардан, Навоий шаҳридан, қардош Қозоғистондан келган йўл қурувчилар, бульдозерчилар, экскаваторчилар, шафёрлар бригадалари қорақалпоқ бинокорлари билан енма-ен меҳнат қилдилар.

Кўприксозлар айниқса яхши ишладилар. Салкам 13 километрдан иборат трассада 1,176 метр узунликда кўприклар қуриш керак бўлди. Шу йўлдаги йирик каналлар устидан 8 та кўприк қурилди, минглаб куб метр йиғма темирбетон ётқизилди, юзлаб тонна металл шпунтлар ўрнатилди, кўп тонналик металл пролётлар монтаж қилинди. Кўприксозлар илғор технологияни жорий этиб, объектлар қуришнинг нормадаги муддатларини уч-тўрт баравар қисқартирдилар.

Тахиятош — Нукус темир йўлида юк вагонлари қатнови бошланганлиги муносабати билан автоном республика пойтахтида митинг бўлиб ўтди. Митингда Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари К. Камолов, Қозоғистон ва Ўрта Осиё темир йўл қурилиши бош бошқармасининг бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Т. А. Гогичашвили, умум халқ қурилишининг зарбдорлари, шаҳар меҳнаткашларининг вакиллари сўзга чиқдилар.

Магистрални муддатидан илгари ишга тушириш учун бошланган социалистик мусобақанинг бир группа ғолибларига «Қорақалпоғистон АССРда хизмат кўрсатган бинокор» фахрий унвони берилди.

М. ЧЕМБЕРГЕНОВ,
Нукус.
(ЎзТАГ мухбири).

РАЙОН САНОАТЧИЛАРИНИНГ ҒАЛАБАСИ

Калинин район саноат корхоналари ишчи-хизматчилари КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, тўққизинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш ва таннархини камайтириш учун курашиб, яқинда катта ғалабани қўлга киритдилар. Саноатчилар маҳсулот реализация қилиш йиллик планини муддатидан олдин ортиғи билан адо этишди.

Районда бу йил саноатчиларнинг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилган ҳолда ишлаб, беш йиллик план топшириқларини тўла-тўкис бажариш ҳаракати кучайиб кетди. Қатор корхоналар йиллик маррага етиб келганликлари ҳақидаги ғалаба рапортларга имзо чекдилар. Келес жунни дастлабки қайта ишлаш фабрикаси меҳнатчилари бу йил 36 миллион 220 минг сўмлик маҳсулот реализация қилишга сўз берган эдилар. Корхона ноябрь ойининг охирларидаёқ йиллик пландаги кўрсаткични қўлга киритди. Ҳозир планга қўшимча равишда яна 110 тонна жунни дастлабки қайта ишлаш учун ҳаракат қилинмоқда. Бу мўлжалдагидан 3 миллион сўмлик кўп маҳсулот, демакдир.

Фабрика маъмурияти ҳамда партия ташкилоти мусобақа ғолибларини ой сайин аниқлаб, уларни моддий ва маънавий рағбатлантириб бормоқда. Фақатгина ўтган уч квартал мобайнида илғорларни мукофотлаш учун 3850 сўм сарфланди.

Корхонада Тошкент тўқимачилик комбинатининг ишчилари Лидия Казанцева, Евгения Губиналарнинг ташаббуси кенг қулоч ёзди. Ҳозир 71 ишчи ана шу ташаббус издошларидир. Э. Мадусмонов, С. Мўминов, А. Яруллина, М. Шчеголева сингарилар эндиликда ўнинчи беш йиллик ҳисобига меҳнат қилмоқдалар, Улардан 85 киши «Коммунистик меҳнат зарбдори» шарафли номига сазовор бўлган.

Райондаги йирик саноат корхоналаридан яна бири — 7-ғишт заводи коллективи ҳам кейинги йилларда ишлаб чиқаришни юксалтириш борасида кўпгина ибратли тадбирларни амалга оширмоқда. Меҳнатсеварлар ўн бир ойда 1 миллион 242 минг ўрнига 1 миллион 325 минг сўмлик маҳсулот реализация қилишга муваффақ бўлиб, эндиликда декабрнинг биринчи ярмигача йиллик планни тўла-тўкис адо этиш учун интилишмоқда.

Шунингдек, хўжалик буюмлари фабрикаси, «Дамачи» балиқчилик совхози коллективлари ҳам яхши кўрсаткичларни қўлга киритмоқдалар. «Дамачи» балиқчилари 1974 йилдаёқ тўққизинчи беш йиллик маррасига етиб келиш тадбирларини кўришяпти.

Район саноатчилари ишлаб чиқаришни юксалтириш йўлида барча резерв ва имкониятларни ишга солиш учун ҳаракат қилиб, юбилей йилини самарали натижалар билан якунламоқдалар.

А. ХАТАМОВ,
Калинин район «Ленинчи» газетасининг ходими.

ТАЙЁРГАРЛИК ҚИЗҒИН

Оржоникидзе районидаги «Правда» колхозида ҳосилдорлик кутилганидан ҳам зиёда бўлди. Деҳқонлар беш йилликнинг тўртинчи йилида давлатга 9470 ўрнига 11 минг тоннага яқин сабзавот маҳсулотлари етказиб бериб, юксак мажбуриятни бажардилар.

— Шуни қувонч билан айтиш мумкинки, — дейди колхоз раиси У. Хожиев, — сабзавотнинг ҳамма турлари бўйича планлар ошириб адо этилди. Карам, пиёз, картошка ҳосили кутилганидан зиёд бўлди. 900 тонна картошка сотилди. Шунингдек, колхоз давлатга 420 ўрнига 725 тонна мева, 185 ўрнига 340 тонна узум сотди.

Бу ютуқни янада мустаҳкамлаб, беш йиллик якунловчи йилида 11 минг 500 тонна сабзавот маҳсулотлари етказиб бериш учун ҳозирдан тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда. 854 гектар ер сифатли шудгорланди. Тракторчилар ўртасида мусобақа йўлга қўйилди. М. Қосимов, З. Мўминов, Й. Ўтанов каби тракторчилар қисқа муддатда барча экин майдонларини сифатли шудгорлаб қўйдилар. Тракторчи Йўлдош Ўтанов мусобақада ғолиб чиққанлиги учун қўл соати билан тақдирланди.

Колхозда кўкламда эртаги экинлар экиш учун 150 гектар ерга эгат олиб қўйилди. 5 гектар ерга плёнка тагида «дербент» карами экилди. 130 гектар майдонда пиёз, сабзи, ош лавлаги ўстирилаётир. Эндиликда колхоз азаматлари қиш кунларининг ҳар бир дақиқасидан унумли фойдаланиб, далаларга маҳаллий ўғит чиқариш, техника ремонти ва карам, помидор кўчатлари етказиш ишларини қизитиб юбордилар.

И. РУСТАМОВ.

◆ **КАЛИНИН районидаги Оржоникидзе номли колхоз сабзавоткорлари бу йил юқори кўрсаткичларни қўлга киритдилар. Улар ёз бўйи далаларда сабзавот экинларини агротехника муддатларида парваришлаб, мўл ҳосил етиштирдилар. Шаҳар меҳнаткашларига кўплаб помидор, бодринг, картошка, карам, мева ва узум етказиб берилди.**

Пландаги 4160 тонна ўрнига 4980 тоннадан ортиқ сабзавот сотган колхоз азаматлари шу кунларда қишки ишларни қизғин давом эттиришмоқда. Эртаги экинлар экиладиган майдонлар тайёрланиб, теплица хўжалиги ишлари кучайтирилди. Сабзавоткорлар меҳнаткашларга йил бўйи ноз-неъмат етказиб бериш йўлида астойдил меҳнат қилмоқдалар. Колхознинг теплица хўжалигида пишиб етилган бодринг, помидор эл дастурхонига мунтазам жўнатилмоқда. Суратда: колхознинг илғор сабзавоткорларидан (чапдан) теплица хўжалиги бригада бошлиғи А. Тўлаганов, механизатор Х. Обидов, сабзавотчилик бригадаси бошлиқларидан В. Ғуломов, С. Деҳқонов ўртоқлар.

А. Мальцев фотоси.

ВАЪДА ВАФОСИ БИЛАН ГЎЗАЛ

Тўққизинчи беш йилликнинг тўртинчи йили ҳам тугаб қолди. Областимиз меҳнаткашлари белгиловчи йил давлат планлари ва зиммага олган социалистик мажбуриятларини шараф билан бажариш йўлида фидокорона ишламоқдалар. Барча саноат корхоналарида зарбдор меҳнат ҳукм суряпти.

Аксарият корхоналарда мавжуд резервлар ва имкониятлардан фойдаланишга катта эътибор берилди. Шу туфайли ҳам давлат планлари муваффақиятли бажарилмоқда. Ўтган ўн бир ой мобайнида маҳсулот реализацияси бўйича топшириқ 103,7 процент (Тошкент шаҳри ҳисобга кирмайди) қилиб адо этилди. Халқ хўжалиги эҳтиёжлари учун қўшимча етказиб берилган маҳсулот миқдори салкам 60 миллион сўмни ташкил этди.

Шуниси тақдирга сазоворки, областимиздаги барча шаҳарлар ва районлар саноат корхоналари коллективлари маҳсулот реализация қилиш ўн бир ойлик планини тўла ва ошириб бажаришга муваффақ бўлдилар. Ангрен ва Янгийўл шаҳарлари, Янгийўл, Юқори Чирчиқ, Бўстонлиқ, Бекобод районлари саноат ходимлари давлат планларини бажаришда яхши кўрсаткичларга эришмоқдалар. Айниқса, Калинин районидаги саноат корхоналари коллективлари юбилей йилида самарали меҳнат қилишяпти. Улар маҳсулот реализация қилиш йиллик планини ўн бир ойдаёқ зиёдаси билан адо этдилар.

Саноат маҳсулотларининг кўпчилик турларини натурада ишлаб чиқариш ўн бир ойлик плани ошириб бажарилди. Шу давр мобайнида белгилангандан ташқари 210 миллион киловатт-соатдан кўпроқ электр энергияси ҳосил қилинди. 2,4 минг тонна пўлат, 5,6 минг тонна прокат ишлаб чиқарилди. Кўмир саноати корхоналари коллективлари пландагидан ташқари 163 минг тонна кўмир қазиб чиқардилар ва йиллик социалистик мажбуриятларини анча ортиғи билан бажаришга муваффақ бўлдилар.

Айрим машинасозлик корхоналари баракали меҳнат қилишяпти. Шу туфайли йил бошидан буён қўшимча 234 минг сўмлик химия асбоб-ускуналари, 250 минг сўмликдан кўпрок қишлоқ хўжалик машиналари ишлаб чиқарилди. Пландагидан ташқари колхоз-совхозларга 43 минг тоннадан кўпроқ минерал ўғитлар юборилди.

Қатор бинокорлик материаллари ишлаб чиқарувчи корхоналар меҳнат аҳли ажойиб ютуқларни қўлга киритдилар. Улар республикамизда тобора кенгайиб бораётган капитал қурилиши учун ўн бир ойлик пландагига қўшимча 28,5 минг тонна цемент, 15 минг кубометр йиғма темир-бетон конструкциялари ва деталлари, 3,6 миллион дона шартли асбоцемент шиферлари, 170 минг куб метрдан кўпроқ ленолеум етказиб бердилар. Пахта тозалаш ва каноп заводлари коллективлари ҳам чакки ишлашмади. Улар топшириқдагидан ташқари 3,1 минг тонна пахта толаси, 1241 тонна каноп толаси ишлаб чиқардилар.

Қатор халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқариш ҳажми ҳам ортиб бормоқда. Шуни айтиш кифояки, ўтган ўн бир ой мобайнида пландагига қўшимча жуда кўп миқдорда кенг истеъмол товарлари, шу жумладан 310 минг сўмликдан кўпроқ тикувчилик буюмлари, 95 минг жуфт чарм пойафзал ишлаб чиқарилди. Белгиланганига қўшимча тайёрланган гўшт миқдори 2000 тоннани, колбаса маҳсулотлари 831 тоннани, қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари 4738 тоннани ташкил этди. Аҳоли эҳтиёжлари учун қўшимча 4 миллион 874 минг шартли банка консерва, 1500 тоннадан кўпроқ кондитер маҳсулотлари, 300 тоннадан кўпроқ ўсимлик мойи, 200 тоннага яқин мол ёғи етказиб берилди.

Қатор махсулотлар ишлаб чиқариш бўйича зиммага олинган йиллик социалистик мажбуриятлар ўнбир ойдаёқ тўла ва зиёдаси билан адо этилди. Жумладан, пўлат, прокат, кўмир, минерал ўғитлари, тракторлар, компрессорлар, цемент, пахта толаси, чарм пойафзал, трикотаж, консервалар, қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари ишлаб чиқаришда шундай натижаларга эришилди.

Областимиз саноат ходимлари меҳнат унумдорлигини муттасил ошириб бормоқдалар. Ўтган ўн бир ой мобайнида бу муҳим соҳа бўйича кўрсаткич 102,8 процент бўлди. Унумдорлик ўтган йилнинг шу давридагига қараганда 6,2 процент ошди. Оржоникидзе районидан ташқари барча шаҳар ва районлар саноатчилари меҳнат унумдорлигини ошириш планини шараф билан адо этдилар. Бу муҳим кўрсаткич бўйича Ангрен, Янгийўл шаҳарлари, Пискент, Калинин, Бўстонлиқ, Бўка районлари саноатчилари анча дуруст ютуқларга эришдилар. Умуман область бўйича ялпи саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми ортишининг 68,8 процентига меҳнат унумдорлигини ошириш эвазига эришилгани ҳолда Ангрен шаҳри, Бўка районида эса маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми ортишининг ҳаммаси меҳнат унумдорлиги ошиши ҳисобига бўлди.

ОЙЛИК ИҚТИСОДИЙ ОБЗОР

Маҳсулот таннархини камайтириш топшириқлари ҳам муваффақиятли бажарилмоқда. Январь-октябрь ойлари ичида маҳсулот таннархини камайтиришдан 10,6 миллион сўмлик жамғарма олинди. Олмалиқ, Ангрен, Чирчиқ шаҳарлари ва Оққўрғон райони саноатчилари кўп миқдорда давлат маблағини тежаб қолишга муваффақ бўлдилар. Олмалиқликлар 4 миллион сўмликдан ортиқ иқтисодий самара кўрдилар. Ангренликларнинг тежаб қолган маблағлари миқдори 1 миллион 621 минг сўмни, чирчиқликлар олган жамғарма 1 миллион 548 минг сўмни, оққўрғонликлар кўрган иқтисодий самара миқдори 1 миллион 21 минг сўмни ташкил этди. Областимиздаги барча шаҳар ва районлар саноатчилари маҳсулот таннархини камайтириш планини бажаришнинг уддасидан чиқдилар. Оҳангарон ва Бўка районлари бундан мустасно.

Шу билан бирга областимиз саноатчилари фаолиятида қатор камчиликлар ҳам содир бўлди. Айниқса, социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши кўнгилдагидек эмас. Ҳаммага маълумки, умуман областимиз бўйича йил давомида пландагидан ташқари 150 миллион сўмлик, шу жумладан область бўйича 66 миллион сўмлик, Тошкент шаҳри бўйича 84 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилишга сўз берилган эди. Саноатчиларимизнинг 11 ойлик иш якунлари бу мажбуриятлар тўла бажарилмаётганлигини кўрсатиб турибди. Шу давр мобайнида мажбуриятдагига қараганда 19 миллион 392 минг сўмлик, шу жумладан область бўйича 1 миллион 885 минг сўмлик, Тошкент шаҳри бўйича 17 миллион 507 минг сўмлик кам маҳсулот реализация қилинди. Янгийўл шаҳри, Бекобод, Бўстонлиқ, Бўка, Калинин, Янгийўл районларидан ташқари барча шаҳарлар ва районлар саноатчилари социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлай олмаяптилар.

Айни вақтда социалистик мажбуриятлар уёқда турсин, ҳатто маҳсулот реализация қилиш давлат планларини бажаришнинг уддасидан чиқмаётган корхоналар ҳам анчагина борки, бу йилимизнинг муваффақиятли якунланишига салбий таъсир кўрсатиши мумкин. Январь—ноябрь ойларида ўн корхона маҳсулот реализация қилиш планини бажармади. Натижада бир неча миллион сўмлик кам маҳсулот ишлаб чиқарилди. Масалан, давлат планда белгиланганига нисбатан кўп миқдорда куч трансформаторлари, юзлаб культиваторлар, юзлаб тонна карбомид, 2,5 миллион дона ғишт, 8,5 минг куб метрдан ортиқ тилинган тахта, 21 минг квадрат метр дераза ойнаси кам олди.

Областимизда меҳнат унумдорлигини ошириш планини бажармаётган корхоналар ҳам йўқ эмас. 25 корхона коллективи меҳнат унумдорлиги бўйича планни бажармади, 27 корхонада эса ҳар бир ишловчи ҳисобига ялпи маҳсулот тайёрлаш камайиб кетди. Ҳисоблар шуни кўрсатадики, агар меҳнат унумдорлигини пасайтириб юборган корхоналар лоақал унинг ўтган йилги даражада бўлишини таъминлаганларида эди, область бўйича қўшимча 17,8 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш мумкин бўларди.

Маҳсулот таннархини камайтириш планини бажармаётган корхоналар ҳали ҳам анчагина бор. Январь-октябрь ойларида 26 корхона бу соҳада оқсади. Оқибатда халқ хўжалиги бир неча миллион сўмлик иқтисодий зарар кўрди. Айниқса, Янгийўл ёғ-мой комбинати, Эйвали бинокорлик материаллари ва конструкциялари комбинати, Оҳангарон ун комбинати, Бўка пахта тозалаш, Чирчиқ трансформатор заводларида маҳсулот таннархининг анча ошиб кетишига йўл қўйилди.

Белгиловчи йилни саноат ишлаб чиқариши бўйича муваффақиятли якунлаш учун қўлга киритилган ютуқларни янада мустаҳкамлаш, камчиликларни зудлик билан бартараф этиш даркор. Шунинг учун ҳам жойлардаги партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, хўжалик органлари социалистик мажбуриятлар ва давлат планларини бажаришнинг уддасидан чиқмаётган корхоналар коллективларига ҳартомонлама ёрдам беришлари, улар фаолиятидаги нуқсонларнинг сабабларини аниқлашлари ва такрорланмаслигига эришишлари лозим. Коллективлар куч-ғайрати ва ижодий изланишини улар зиммасига юклатилган ҳамма вазифаларнинг сўзсиз адо этилишига сафарбар этиш шу куннинг муҳим вазифасидир.

Шунга эришайликки, областимизда давлат планлари ва социалистик мажбуриятларни бажармаган бирорта ҳам коллектив бўлмасин.

М. МИРҲАМИДОВ.

СОВХОЗЛАРГА ЯНГИ НОМЛАР

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети область ва район ташкилотларининг таклифларини қувватлаб, пойтахт областидаги бир қанча совхозларнинг номларини ўзгартириш ҳақида фармойиш чиқарди.

«Оҳангарон», 2-«Оҳангарон» — 1-«Оҳангарон» совхози — К. Е. Ворошилов номли совхоз, 3-«Оҳангарон» — С. Раҳимов номли совхоз, 4-«Оҳангарон» — «Ангрен» совхози деб аталадиган бўлди. 7-саноат-комплекс совхозига «ВЛКСМ 50 йиллиги» номи берилди.

Калинин районидаги 1, 2-«Тошкент» савбзавот-сутчилик совхозларининг номлари ҳам ўзгарди. Улар бундан кейин «Тошкент» ва «Ленинград» совхозлари деб юритилади. «Дамачи» совхозига — Ю. А. Гагарин номи берилди. 1-«Назарбек» совхози — «Хасково», 2-«Назарбек» совхози — «Назарбек», 3-«Назарбек» совхози — «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» номи билан аталади. Тошкент бўрдоқчилик совхози — «Рассвет» номи билан аталади.

Қуйи Чирчиқ районидаги «Қуйи Чирчиқ» боғдорчилик, узумчилик совхози — «Огонёк» совхоз-завод деб юритилади.

●

ТОШКЕНТ МАҲСУЛОТИ — ЧЕТ ЭЛЛАРГА

ЧИРЧИҚ. «Ўзбексельмаш» заводи коллективи «Руминиядаги «Ловиза-2» атом электр станцияси қурувчиларининг буюртмасини бажарди. Руминияга ерда сув тозалайдиган олтита қудратли аппарат жўнатилди.

Чирчиқ машинасозлари беш йилликнинг тўртинчи йилида ўн учта мамлакатга — Болгария, Венгрия, Ҳиндистон, Куба, Ироқ ва бошқа мамлакатларга турбомашиналар, буғ установкалари ва бошқа химия ускуналари етказиб берадилар. Бу йил маҳсулотни экспорт қилиш бир ярим баравар кўпайди.

(ЎзТАГ).

Ёш физиклар ва математиклар республика интернатида шу кунларда қизғин палла бошланди. Ўқувчилар қишки имтиҳон сессиясига қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар. Айниқса, юқори синф ўқувчилари ўқишдан бўш вақтларини зое кетказмасликка ҳаракат қилиб, мустақил равишда турли тажрибаларни синаб кўришаётир. Суратда: ўнинчи синф ўқувчилари физика лабораториясида мустақил тажриба ўтказмоқдалар.

А. Чаплигина фотоси.

ЯНА БИР МАЪРИФАТ ЎЧОҒИ

Шу бир-икки йил ичида йўлингиз тушиб, Калинин районидаги 2-«Назарбек» совхозига борган бўлсангиз, янгидан қад кўтарган турар-жойларга кўзингиз тушгандир.

Хўжаликнинг Тарнов участкаси айниқса обод бўлиб кетди. Бу ерда коттеж типида қурилган уйлар эътиборни ўзига тортади. Бу ерга кўплаб оилалар кўчиб келди. Фарзандларнинг таълим-тарбия олишлари учун ҳам тайёргарлик кўриб қўйилди.

Участкага кириб бораверишда саф тортган бинолардан иккитаси мактаб ихтиёрига берилди. Шу ўқув йилидан мактаб ёш талабаларга ўз бағрини очди. Ҳозир 200 дан ортиқ ўғил-қиз бу ерда таҳсил кўряпти. Синфхоналар яхши жиҳозланган. Фан кабинетлари кўргазмали ўқув қуроллари билан таъминланди.

Бунгача ўқувчиларнинг аксарияти қўшни мактабда ўқирди. Орадаги масофа бироз олис, пиёда бориб келишга тўғри келарди. Совхоз дирекцияси (директори ўртоқ Ҳ. Қораxўжаев) ота-оналар комитети билан бамаслаҳат иш тутиб, участканинг ўзида янги билим ўчоғини очиш ташаббускори бўлди.

Мактабимиз ихтиёрида ярим гектар майдон бор. Бу эса келгусида қўшимча қурилиш олиб бориш учун имконият беради. Биз спорт зали, қироатхона, ошхона қуришни режалаштириб қўйдик. Ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадаси учун мактаб ёнидан алоҳида майдон ажратилади.

Участка аҳолиси сони йил сайин ортиб боради, албатта. Шунга кўра ўқувчиларимиз контингенти ҳам кўпаяди. Булар ҳам ҳисобга олинди. Совхоз дирекцияси ва партия комитети икки-уч йил ичида янги ҳашаматли мактаб биносини бизга армуғон этмоқчи. Натижада синфхоналар кўпайиб, ўқувчилар 500—560 кишини ташкил қилади. Таълим-тарбия ишлари асосан кабинет системасига кўчирилади. Бу билан ўқув-моддий базамиз мустаҳкамланади. Талабаларимизга янада пухта билим берамиз.

Дамин Каримов, Абдурасул Тўлабоев, Муқим Валижонов, Тастам Бойсафаров, Фароҳат Азимова каби моҳир ўқитувчиларимиз бой тажриба ва педагогик маҳоратларидан ўрганамиз.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Қишлоқ умумий таълим мактабининг иш шароитини янада яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги қарори биз учун асосий дастур бўлиб қолди. Ўқув-моддий базамизнинг мустаҳкамланиб бораётганлиги партия ва ҳукуматимизнинг халқ маорифи тўғрисида қилаётган оталарча ғамхўрлигининг жонли далилидир. Биз, педагоглар фарзандларимиз таълим-тарбияси учун бутун куч ва ғайратимизни сарф этаберамиз.

В. НУРМАТОВ,
Калинин районидаги 29-мактаб директори.

Қ. МЕЛДИБЕКОВ,
мактаб касаба союз комитети раиси.

„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ" ХАЛҚАРО МУНОСАБАТЛАР ЛУҒАТ-СПРАВОЧНИГИ

АСЕАН

Асеан (Жанубий-Шарқий Осиё давлатлари ассоциацияси) —АҚШ ва бошқа ғарбий давлатларнинг актив қўллаб-қувватлашида 1967 йил августида тузилган региональ группировка.

Индонезия, Малайзия, Сингапур, Таиланд ва Филиппин АСЕАНнинг аъзоларидир. Унинг расмий равишда эълон қилинган мақсади — АСЕАН аъзолари бўлган давлатлар ўртасида иқтисодий ва маданий ҳамкорликни ривожлантиришдир. Амалда эса баъзи бир давлатлар СЕАТО, АЗПАК ва АЮЗЮК каби империалистик ҳарбий блокларга аъзо бўлганликлари важидан у кўпинча ғарб давлатларининг Жанубий-Шарқий Осиёдаги сиёсати қуроли ролини ўтайди. Группировка аъзолари ўртасида территория можароларининг мавжудлиги, ғарб давлатлари билан жиддий зиддиятлар, империализмнинг агрессияга ўч доираларининг АСЕАНни соф ҳарбий блокка айлантириш учун уринишлари —ана шуларнинг ҳаммаси группировканинг ички барқарорлигига путур етказмоқда.

ЭНГ ЯХШИ ПРОПАГАНДИСТЛАРИМИЗ

ҚАЛБЛАРГА ЙЎЛ ТОПИБ...

Пропагандист партия ўқувида асосий фигура. Машғулотларнинг мазмунли ва қизиқарли ўтиши, ўқувнинг самарадорлиги кўп жиҳатдан пропагандистнинг малакаси ва маҳоратига боғлиқдир. Буни Ғазалкент консерва заводининг бош бухгалтери, коммунист Таиб Мустафоев яхши тушунади.

Халқ хўжалиги институтини 1967 йили муваффақиятли тугаллаб, заводга ишга келган Т. Мустафоев жамоат ишларида актив қатнаша бошлади. У ўзининг ҳаракатчанлиги, янгиликка қизиқувчанлиги билан корхона коммунистлари ўртасида тезда танилди. Кунларнинг бирида завод партия бюросининг секретари Т. Мустафоевни ўз ҳузурига таклиф этиб, унга муҳим партия топшириғи борлигини айтди. Таиб пропагандист бўлиш учун кўп нарса билиш ва кўп тайёргарлик кўриш кераклигини ҳисобга олиб, бу ишни уддалай олмасам керак деб ўйлади. Лекин партия бюроси секретарининг унга яқиндан ёрдам беришга тайёр эканлигини эшитиб, розилик берди.

Шундай қилиб Таиб Мустафоев пропагандистлик қила бошлади. У ҳар бир машғулотни қизиқарли ўтиши учун кўпроқ ишлаб чиқаришга, корхона ҳаётига боғлаб олиб боришга ҳаракат қилди. Тингловчи ишчиларга маҳсулот ишлаб чиқариш учун сарфланаётган маблағни тежамкорлик билан сарфлаш, кўпроқ фойда олиш йўлларини анализ қилган ҳолда кенг тушунтириб борди.

Пропагандист ўтиладиган ҳар бир мавзу юзасидан конспект тузиб олишда қўшимча адабиётлардан ҳамда газета ва журналлардан кўплаб фойдаланади. Ўзига талабчан бўлган Мустафоев тингловчиларнинг ҳам масъулиятини оширишга, темаларни пухта ўзлаштириб олишларига катта амалий ёрдам кўрсатмоқда.

Тўгарак машғулотларига қатнашувчи С. Лапшин, Н. Залолдинова, Н. Авдюхина, Э. Венкелер сингари тингловчилар темаларни ўзлаштиришда бошқаларга намуна бўладилар.

Иқтисодий таълимнинг самарадорлигини таъминлаб, ишчиларни коммунистик руҳда тарбиялашда актив иштирок этаётган Т. Мустафоев тингловчилар қалбига йўл топиш учун вақтини сира аямайди.

Ф. НУРМАТОВ,
Бўстонлиқ райони.

Моҳир токарь Салим Муслимов Тошкентдаги компрессор заводида ўттиз икки йилдан буён баракали меҳнат қилиб келаяпти. У ўз касбининг устаси бўлишдан ташқари ёш ишчиларнинг меҳрибон устози ва энг яқин маслаҳатчиси сифатида шуҳрат қозонган. Айни кунларда 3-механика цехида юқори унум билан меҳнат қилаётган ёшларнинг аксарият кўпчилиги С. Муслимовнинг шогирдларидир. Суратда: С. Муслимов иш устида.

М. Нуриддинов фотоси.

ЗАВОДДА АВТОМАТ ЛИНИЯ

ТОШКЕНТ. Тошкентдаги химия-фармацевтика заводининг фитохимиявий препаратлар цехида ампулаларни тахлайдиган автоматлаштирилган линия монтаж қилинди. Ленинградлик мутахассислар яратган ва Жданов шаҳрининг машинасозлари тайёрлаган бу қурилма бир соатда 3600 ампулани тахлай олади. Янги линиянинг ишга туширилиши тайёр маҳсулотни жойлаш соҳасидаги қўл ишлафидан халос бўлиш имконини беради.

(ЎзТАГ).

ЙИҒИЛИШДАН СЎНГ...

Халқ контроли группа ва постларининг бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишларида назоратчиларнинг фаолиятлари ҳар томонлама таҳлил этилди. Муваффақиятлар билан бирга камчиликлар қайд қилиб ўтилди. Қимматли таклиф ва мулоҳазалар киритилди.

Жумладан, Чирчиқ ва Янгийўл шаҳридаги халқ контроли группа ва постларида ўтказилган ҳисобот-сайлов йиғилишларида сўзга чиққанлар юздан ортиқ танқидий фикр ва мулоҳазалар билдиришди. Бу таклифлар пухта ўрганилди, камчиликларни тугатиш йўлида тадбирлар амалга оширилди, улар ижроси алоҳида назорат қилинди. Халқ назоратчилари давлат план ва топшириқларининг бажарилиши, ишлаб чиқариш резервларини қидириб топиш, материаллар ва пул маблағларидан тежаб-тергаб фойдаланиш, илғор технологияни ишлаб чиқаришга татбиқ этиш соҳасида талай ишларни олиб бормоқдалар.

Чирчиқ шаҳридаги халқ контроли группа ва постларининг йиғилишларида кўпроқ шаҳар автотранспорти ишидаги камчиликлар, нон ва нон-булка маҳсулотларининг сифатсизлиги, савдо тармоқларида совет савдо қонунчилигининг бузилаётгани, қиш мавсумида турар-жой ташкилотлари маҳаллий комитетларининг қониқарсиз ишлаётганига эътибор қаратилган эди.

Янгийўлда бўлиб ўтган йиғилиш ва конференцияларда эса баъзи ишлаб чиқариш планларининг барбод бўлаётгани, меҳнат интизомининг бўшлиги, социалистик мулкни сақлаш қониқарсиз аҳволдалиги, шунингдек савдо тармоғи, умумий овқатланиш ва маиший хизмат ташкилотларининг иши талабга жавоб бермаслиги айтилди.

Комитет, группа ва постларда анашу камчиликларни тугатиш йўлида конкрет тадбирлар ишлаб чиқилди. Чирчиқ шаҳрида шу вақтгача наказларнинг 70 процентдан ортиғи бажарилган бўлса, Янгийўлда бу 90 процентдан зиёдни ташкил этди. Янгийўл шаҳар халқ контроли комитети ишлаб чиқариш планларини узлуксиз бажарилишини таъминлаш, иш вақтидан унумли фойдаланишни яхшилаш ниятида кўп марта оммавий текширишлар ўтказди. Синчков халқ назоратчилари ишлаб чиқариш планларининг бажарилмаслик ҳамда иш вақтидан унумли

ХАЛҚ НАЗОРАТИ АМАЛДА

фойдаланилмаслик сабабларини аниқладилар. Текшириш натижалари коллективларда, партия ва совет ташкилотларида муҳокама қилинди. Камчиликларни тугатиш йўлида ўтказилган бу чора ва тадбирлар шаҳар корхоналарида ишлаб чиқариш унумдорлигини ошириш, иш вақтидан тежаб-тергаб фойдаланиш имконини берди. Айниқса, бу соҳада мебель фабрикаси, 107-автобаза, кондитер-ачитқи бирлашмаси назоратчилари яхши иш олиб бордилар.

Янгийўл шаҳар халқ контроли комитети партия, совет ва хўжалик ташкилотлари билан ҳамкорликда маҳсулот сифатини назорат қилиш юзасидан ҳам яхши ташаббус бошладилар. Шу туфайли ўн ойда шаҳар бўйича пландан ташқари 6636 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Чирчиқ шаҳар халқ контроли комитети назоратчиларнинг танқидий фикр ва мулоҳазаларини ўрганиб, шулар асосида текширув ва рейдлар ўтказмоқда. Жумладан, шаҳар автотранспорти қатновининг йўлга қўйилиши текширишга бағишланган рейдда 80 дан ортиқ назоратчи иштирок этди. Натижа шуни кўрсатдики, Чирчиқ автобус-таксомотор паркида автобусларнинг қатнов графиги тез-тез бузилиб турган, ҳар куни олти-етти машина линияга чиқмаган, бу давлат планларининг бажарилмаслигига сабаб бўлган. Шунингдек, савдо ва умумий овқатланиш ташкилотларининг ишлари ҳам қатъий контроль остига олинди, Бу масала бўйича ҳам йигирмадан ортиқ текширув ва рейд ўтказилди. Уларнинг натижалари шаҳар комитетининг йиғилишида муҳокама қилиниб, совет савдоси қонунини бузган кишилар жавобгарликка тортилди.

Меҳнаткашларнинг наказ ва таклифлари ўрганилиб, тўғри ҳал этилиши корхоналарда ишлаб чиқариш кўрсаткичларининг ўсиши, иш маданиятининг яхшиланиши, унумдорликнинг ортишига сабаб бўлди. Халқ назоратчиларининг активи ўтказилиб унда энг яхши назоратчилар иштирок этишди. Шу билан бирга халқ назоратчиларининг малакаларини ошириш юзасидан қатор тадбирлар амалга оширилди. Жумладан Чирчиқ ва Янгийўлда халқ назоратчиларининг ўқувлари уюштирилган. Бунда партия ва хўжалик ходимлари, мутахассислар, энг яхши назоратчилар лекция ва суҳбатлар билан қатнашишади, энг яхши тажрибаларни умумлаштиришади.

Шуни ҳам таъкидлаб айтиб ўтиш керакки, шу каби муваффақиятлар билан бирга халқ контроли фаолиятида ҳали ҳам баъзи бир камчиликлар юз бермоқда. Таклиф ва мулоҳазаларни ижросини текшириш ҳамма ерда бирдек қатъий йўлга қўйилмаяпти. Натижада меҳнаткашларнинг баъзи истак ва таклифлари тўла амалга оширилмаяпти. Баъзи халқ контроли группа ва постларида қарорни текшириш бўйича қатъият етишмайди. Хўжалик раҳбарларига нисбатан талабчанлик қилинмаяпти. Бундай фикрларни Янгийўл биохимия заводи ва озиқ-овқат саноати корхоналарида тез-тез эшитиш мумкин. Баъзи халқ контроли группа ва постлари ўз фаолиятлари ва текширувларнинг натижалари ҳақида мунтазам ахборот бермайдилар.

Халқ назоратчилари хўжалик ҳаётининг ҳар бир соҳасини аъло даражада билишлари, шу билан бирга олдиндан тузилган қатъий план асосида текширув ва рейдлар ўтказиб боришлари керак. Меҳнаткашлар томонидан билдирилган истак, танқид ва мулоҳазалар оперативлик билан текширилиб, ўз вақтида ахборот бериб бориш ҳам қарз, ҳам фарздир.

Б. ЭРГАШЕВ,
Область халқ контроли комитетининг инспектори.

ҚИШКИ ИШЛАР КУЧАЙТИРИЛСИН

Бу сатрлар ёзилаётганда бир воқеа эсга тушди.

Ўзаро текшириш комиссияси аъзоларининг ишларига якун ясалиб, муҳокама қилинаётган эди. Собир Раҳимов номли колхоз раҳбарлари адресига тўғри танқидлар айтилди. Бироқ бу баъзиларга ёқмади.

— Майли, бизни ҳозирча танқид қилишаверсин, жўжани кузда санаймиз. Кўп пахта топшириб, ҳаммани уялтириб қўямиз, — деди колхознинг собиқ раиси.

Ўша йили ҳам план бажарилмади. Сабабини сўрадик. «Маррага ета олмасак ҳам кўп пахта топширдик», деди. Келгуси йили ҳам деҳқончиликда аввалги йиллардагидек камчиликларга йўл қўйилди. Ғўзани парвариш қилишда, хосилни йиғиб-териб олишда пала-партишликка йўл қўйилди. Шундай қилиб, колхоз сурункасига уч йилгача планни бажармай орқада қолди. Пахтадан даромад олиш ўрнига зарар кўрилди. Хўжаликда қарзлар борган сари кўпаяверди. 1973 йилга келиб, турли ташкилотлардан бир ярим миллион сўмга яқин қарздор бўлиб қолинган эди.

Хўжаликнинг бундай оқсаб қолишига ортиқча йўл қўйиб бўлмасди. Колхозни ишчан, ташкилотчи, серғайрат коммунистлар ҳисобига мустаҳкамлаш юзасидан бир қанча ташкилий тадбирлар кўрилди. Правление раислигига район ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Шокир Бектўраев, партия ташкилотининг секретарлигига Ленин қишлоқ Советининг раиси Алаҳайдар Ажимуротов ўртоқлар тавсия этилди. Активлар бу таклифни бир овоздан маъқулладилар.

СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚА ШАРТЛАРИНИНГ БАЖАРИЛИШИНИ ТЕКШИРАМИЗ

Янги активлар экин майдонларини капитал планировка қилишга алоҳида эътибор бердилар. Тракторлар бурилиб қайтадиган карта четлари текисланиб, гектарлар тўлиқ қилинди. Чигит гербицидлар билан экилди.

Область сув хўжалиги бошқармаси томонидан ҳам катта ёрдам берилди, давлат ҳисобидан насос қурилди. Ярим километр масофадаги ариқ бетонлаштирилиб, тартибга келтирилди.

Хўжаликни бошқаришда колхоз правлениеси ва партия ташкилоти ҳам бир қанча ишларни амалга оширди. Бошқарув аппарати анча ихчамлаштирилди, ортиқча ҳаражатларга чек қўйилди. Аввал хўжаликдаги ўн бир бригадада ўн бир табелчи вазифаси бор эди. Бу ишларнинг ҳаммаси уч киши зиммасига юклатилди. Минерал ўғитлардан фойдаланишда ҳам жиддий камчиликлар бор эди. Минг-минглаб сўмга сотиб олинган ўғитлар дуч келган ерларга ташлаб кетилаверарди. Ҳисоб-китоб ишлари ўз ҳолига ташлаб қўйилганди. Янги правление бундай хўжасизликка барҳам берди. Минерал ўғитлар аввало омборхонага келтирилиб, кейин бригадаларнинг ер шароитига қараб, тақсимлаш принципига қатъий амал қилинди.

Кишиларга ғамхўрлик қилиш масаласи ҳам асосий вазифалардан бири бўлди. Дала шийпонлари, болалар боғча ва ясలиларининг сони кўпайтирилди. Иссиқ овқат ташкил этилди. Мўл ҳосил етиштириш юзасидан бошланган мусобақа кучайтирилди. Бригадалар ўртасида тузилган мусобақа шартларининг бажарилиши ҳар беш кунда якунланиб турилди. Ғолиблар мукофотланди. Олти киши енгил автомашина билан мукофотланди. Кўпгина механизаторлар қимматбаҳо саноат моллари билан тақдирланди.

Дастлабки ишлар ўз самарасини кўрсатди. Колхоз пахта тайёрлаш планини бажарди. Ҳар гектар ердан олинган ҳосил 30 центнерданга тўғри келди. Пахтачиликдан 211 минг сўмдан кўп соф даромад қилинди: Ҳамма қарзлар бир йилнинг ўзида узилди.

Лекин, бу билан ҳамма ишлар юришиб кетди, деган хулосага келиш ярамайди. Ўн бир бригаданинг ҳаммаси ҳам бир хилда ишламади. Бригада бошлиқлари эрта кўкламда мажбурият олган бўлсалар ҳам, уни бажариш учун барча резервлардан моҳирона фойдалана билмадилар. Агар шундай қилинганда, колхоз пландагига нисбатан камида 200 тоннадан ортиқ пахта етиштириб берган бўлар эди. Кўп бригада бошлиқлари эскича ишлашни давом эттирдилар. Шу туфайли ўн бир бригададан фақат биттаси пахта топшириш юзасидан зиммасига олган социалистик мажбуриятини ортиғи билан бажарди, холос, ўн бригада эса гектар бошига ҳосил етиштириш юзасидан берган ваъдасининг уддасидан чиқмади. Ж. Усмонов, Х. Тешабоев, Т. Тешабоев, А. Маликов каби ўртоқлар бошлиқ бригадалар ҳар гектар ердан 32 центнердан пахта топшириш ҳақида бир-бирлари билан мусобақалашган эдилар, амалда эса ҳосил 26—29 центнердан ошмади.

Қизиқ, кўп бригада бошлиқлари районда энг орқада қолиб, зўрға планларини бажаришган эди. Шунга қарамай, келгуси йил тараддудини унутиб юбордилар: ғўзапояларни юлиш, ерни тозалаш, ўғит солиб шудгорни сифатли ўтказишни ўзи бўларчиликка ташлаб қўйишди.

Маҳаллий ўғит ташиб чиқариш учун 10 та тележка ажратилган эди, амалда уларнинг ишлашидан бекор туриши кўп. Турди Муталиев, Барот Айтенов ўртоқлар «Бригадамиз планни дўндирди», деб ҳали ҳам дўппиларини яримта қилиб юришибди. Улар раҳбарлик қилаётган бригадаларда гўнг чиқариш, ариқ чопиш, марзаларни текислаш, карталарни планировка қилиш унутиб қўйилган.

Деҳқончилик ваъдабозликни ёқтирмайди, амалий ишни, тупроқнинг кучига куч қўшиб, агротехника фанини ишлаб чиқаришга тўғри жорий қилишни талаб этади. Чиноз районидаги Собир Раҳимов номли колхоз аъзолари қишқи ишларни ташкил қилиб, кўклам экиш кампаниясига пухта ҳозирлик кўришлари зарур. Ана шундагина гектар бошига ҳосилдорликни оширишда район даражасига етиб олади.

М. ҒОЗИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

БОҒДОНИМ — МЕНИНГ ҚИШЛОҒИМ

ТАҚРИЗ

Ёш ёзувчи Мамадали Маҳмудовнинг ҳикоялар тўплами («Боғдоним» Ғ. Ғулом номидаги адабиёт ва санъат нашриёти Тошкент — 1974 йил) қўлимизда. У муаллифнинг дадил қадамидан далолат бериб турибди.

Ҳикоялар қаҳрамони ҳаёт курашида, ўроқ ўришда, пахта теришда доим чаққон, ғайрати жўш уради. Қишлоқдаги тенгдошлари орасида унинг олдига тушадигани йўқ. «Ҳали мен лоладан нафис, бўрондан қудратли шеърлар яратаман. Ҳаётни асло бўяб кўрсатмайман. Буни олдиндан биламан. Бальзак ҳам ўн тўрт ёшида «даҳо бўламан», деб даво қилган,..» Кейин у (Турсун) фикридан қайтди. «Мендан ҳеч бало чиқмайди», дейди.

«Ғунча очилди» ҳикояси қаҳрамони Турсун редакциядаги адабиёт бўлими бошлиғининг «машқларингизда (шеърларингизда) фикр, эҳтирос, аниқлик йўқ», деган гапидан юқоридаги ҳолатга тушади. Кечалари оппоқ тонггача ухлай олмайди, кундузлари ўчини ишдан олиб, ғайрати танасига сиғмайди. Чунки унинг туғёнли қалбига илк бор иккиланиш уруғи сепилганди. Бу ҳикоядаги Турсун муаллифнинг ўзи, қушларни, тоғларни, борлиқни, ўз қишлоғини жон-дилидан севган, катта ҳаётга энди кириб бораётган бўз бола.

Тоғлар орасидаги қишлоқдан чиққан ҳаваскор қаламкаш Турсун ҳикоя бошланишида очилмаган бир ғунча бўлса, сўнгида пойтахтдаги катта бир журналда унга «Оқ йўл» билан шеърлари берилади. Шеърият бўстонидаги юзлаб ғунчалардан яна бири очилади...

Китоб муаллифининг қалами айниқса шингил ҳикояларда анча қайралиб келаётгани қувончли. Бу ўринда М. Маҳмудов асосан кичик ҳажмли ҳикояларда катта фикрларни айта олиши, лиро-романтик оҳангда ёзиши билан танилиб келяпти. «Ариқ билан терак», «Касал», «Лола» каби шингил ҳикояларни адабиётимизда кейинги йилларда яратилган кичик ҳажмли яхши асарлар қаторига қўшса бўлади.

Тўпламнинг ҳажми ҳам кичкина, қўлга бир олишда ўқиб чиқилади. Яна қўлга олиб такрор ўқишга уннайсиз. Ана шунда ёш ёзувчининг биринчи дадил қадамидаги баъзи бир жузъий камчиликлар гуруч ичидаги курмаклардек кўзга ташланади. Мисол учун тўпламдаги «Ғунча очилди» ҳикоясида ҳам ортиқча ўринлар борлиги сезилади. «... Икки оёғи сонидан йўқ, оппоқ соч, қўй кўз, рангпар бир одамга кўзи тушди. Унинг дўпписи олдида турар, кўзлари номаълум бир нуқтада қотиб қолган, кўзи ожиз эди. Эгнидаги кўйлаги эскириб кетган, серямоқ эди. Ажинли юзига: «Уруш шундай куйга солди, оғайни...» деган сўзлар муҳрлангандай эди. Турсуннинг юраги увишиб кетди, кўзига ёш қалқди. «Буни киярсиз, ота» деб боя дўкондан олган нейлон куйлакни унга берди...»

Биринчидан бу лавҳанинг мазкур ҳикояга ҳеч қандай алоқаси йўқ. Иккинчидан, бунчалик енгил-елпи қараладиган эмас, балки ўзи алоҳида жиддий бир тема. Яна қолаверса, қишлоқдан шаҳарга биринчи марта тушган Турсуннинг юқоридаги ҳолати, ёзувчининг нияти, қанчалик яхши бўлмасин, сунъий чиқиб қолган. Ўзи учун яхши ният билан олган куйлакни беришига, ҳатто уни девона кишининг олишига ҳам бу ўринда ишониш қийин. Демоқчимизки ишонтириш даражасидаги ҳолатларнинг мантиқий тасвири йўқ.

Тўпламдаги ҳикояларда бундай қусурлар анча. «Деразамни ёмғир чертяпти» ҳикоясига «Ёз ёмғири» ёки «Сиддиқ синиқ» деган сарлавҳа қўйилса, мазмунга жуда мос тушарди. Шингил ҳикояларда эса: «Чағир тошли сўқмоқда» (48-бет). «Чағир тошли торгина сўқмоқда» (49-бет), «Илондан хавфли бу издан» (50-бет), «Илон изидай буралиб»... (51-бет каби баъзан такрорий жумлалар ҳам сал бўлсада, китобхон ғашига тегади.

Биринчи китоб, холисона айтганда, ёш ёзувчининг биринчи қадами дадил ва ишончли. Энг муҳими шундаки, муаллиф ўзи туғилиб ўсган, вояга етган ўша илҳомбахш Боғбон қишлоғига, юрти манзараларига, одамларига бўлган меҳр-муҳаббатини илиқ сатрларда ифодалай олган. У ўзи кўрган, бошидан кечирган воқеаларни ўз тафаккури ва бадиий ижод мушоҳҳадаси орқали муваффақият билан тасвирлаган.

Б. МАҲМУДОВ.

ИШЧИ-ДЕҲҚОН МУХБИРЛАРИ ЎҚИМОҚДА

Бўстонлиқ район «Коммунизм учун» газетаси ҳузуридаги ишчи-деҳқон мухбирлари мактабида ҳозир 27 киши ўқимоқда. Район газетаси матбуотнинг актив ёрдамчилари бўлган штатсиз мухбирлар билан яқиндан алоқа боғлаган. Газета ҳузурида очилган ишчи-деҳқон мухбирлари мактаби бу йўлда хайрли ишлар қиляпти. Тингловчилар олдида партия, совет ходимлари билан бир қаторда таниқли журналист ва адиблар лекция ўқишяпти.

Газета редакцияси 1975 йилда шу мактаб базасида журналистика факультети ташкил этиш ниятидадир. Факультетда мактабнинг собиқ тингловчилари ва бошқа штатсиз мухбирлар активи малака оширади.

Суратда: «Коммунизм учун» газетаси редакторининг ўринбосари З. Масатов навбатдаги машғулотни олиб бормоқда.

И. Портнов фотоси.

ОИЛА ВА МАКТАБ ҲАМКОРЛИГИДА

Киши жўшқин меҳнати, намунали хулқ-одоби билан гўзал! Яхши фазилатга эга бўлган ҳар бир киши қаерда ким бўлиб ишламасин, кўпчилик ўртасида ҳурмат-иззатга сазовор бўлади.

Бундай хулқ-одоб ўз-ўзидан вужудга келмайди, албатта. Узоқ вақт қилинган маънавий меҳнат—тарбиявий ишнинг меваси сифатида юзага келади. Ҳамма яхши хислатлар эса ёшликдан бошланади.

Ёш авлодни ҳар томонлама етук қилиб тарбиялаш партия ва ҳукуматимизнинг диққат марказида бўлиб келди, бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолади. Яқинда бўлиб ўтган республика ўқитувчиларининг IV съезди ҳам ўғил-қизларни замонамизнинг муносиб кишилари қилиб етиштириш масалаларини атрофлича муҳокама қилди ва ёшларимизни ўқитиш ва тарбиялашни янада такомиллаштиришнинг галдаги вазифаларини белгилаб берди.

Касбдош педагогларнинг чиқишлари ҳам мароқли бўлди. 110-мактаб директори Абдураҳмонова, Чилонзор районидаги 81-мактабнинг математика ўқитувчиси Т. Каримов, Собир Раҳимов районидаги 28-мактаб директори, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи В. Хўжаева ва бошқалар ўқувчиларнинг фанлардан яхши ўзлаштиришларида кабинет системасининг афзаллиги, икки йилликсиз ишлаш методлари, мураббийнинг маҳорати ҳақида гапириб, оила ва мактаб ҳамкорлиги борасида яхши фикрларни ўртага ташладилар.

Бола тарбияси ҳақида фикр юритганда, албатта мактаб, оила ва жамоатчиликнинг бирлигини тушунамиз. Пойтахтдаги 13, 24, 28, 73, 59, 119, 162-каби қатор мактаблар мисолида буни кўриш мумкин. Бу илм даргоҳларида ҳар бир дарс, синфдан ташқари тарбиявий ишларнинг характери ва мазмуни мақсадга мувофиқ равишда ташкил қилинган. Интизоми бўш, фанлардан ўзлаштириши паст бўлган ўқувчиларга кўпроқ эътибор берилади, яхши ўқувчиларнинг тарбиявий таъсиридан баҳраманд қилинади.

Юқорида айтганимиздек, болаларни тўғри тарбиялашдек мураккаб масалани фақат мактабнинг биргина ўзи ҳал қила олмайди. Уларнинг одобли бўлиб ўсишида, ҳаётга қадам ташлашида, «оқни-оқ, қорани-қора» деб ажрата билишида атрофдаги муҳит, оила ва жамоатчиликнинг таъсир кучи, ғамхўрлиги каттадир. Шаҳримиздаги «Илғор», «Коминтерн» каби кўплаб маҳаллалар борки, уларда истиқомат қилувчи оила бошлиқлари фарзандларини муносиб кишилар қилиб тарбиялашни ўзларининг давлат олдидаги, халқ олдидаги бирдан-бир вазифалари деб биладилар. «Коминтерн» маҳалласидаги ёшлар асосан II ва III-мактабларда таълим оладилар. Маҳалла комитетининг раиси Самат ака Авазов, маҳалла активи Ҳаким Мавлоновлар мактабларга бириктиб қўйилган. Улар педагогик коллективлар билан бамаслаҳат иш тутмоқдалар.

Атоқли педагог К. Д. Ушинский шундай деган эди: **«Ота-оналар ҳамма вақт ўз болаларининг тарбиячиларидир, тарбия соҳасида келгусида қўлга киритиладиган муваффақият ёки муваффақиятсизликнинг уруғларини шулар сепадилар».** Буни биз асло унутмаслигимиз керак.

Яхши фарзанд раҳмат келтиради, ёмон фарзанд бунинг тескариси. Фарзандларимизнинг меҳнатсевар, одобли, билимли, келажагимиз учун муносиб кишилар бўлиб етишганига нима етсин!

Ф. НУРИДДИНОВ,
педагог.

ДУНЁ ОВОЗИ
чет эл хабарлари

ЧЕХОСЛОВАКИЯДА «Ростсельмаш» заводининг кўчма ўқув маркази иш олиб бормоқда. Бу марказ совет «НИВА» СК-5 ғалла йиғадиган комбайни конструкцияси ва ундан фойдаланишни чехословакиялик механизаторларга ўргатади. Бу йил қардош республика далаларида шундай машиналардан 700 дан зиёди ишлаб турди. Тез орада ЧССРга яна кўплаб комбайнлар юборилади. Суратда: инженер Юрий Вершегоров навбатдаги машғулотни ўтказмоқда.

ЧТК—ТАСС фотоси.

ИШОНЧ ЁРЛИҚЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

ВАШИНГТОН. (ТАСС). ГДРнинг АҚШдаги элчиси Рольф Зибер кеча Оқ уйда АҚШ президенти Ж. Фордга ишонч ёрлиқларини топширди. АҚШ билан ГДР ўртасида дипломатия муносабатлари шу йил сентябрь ойида ўрнатилган эди,

Ҳар икки давлат ўртасида дипломатия муносабатларининг ўрнатилганлиги, деди Р. Зибер ТАСС мухбирига, ҳозирги вақтда кескинликни юмшатиш сиёсати ривожланганлигидан далолат беради. Дипломатия муносабатларининг ўрнатилганлиги ижтимоий тузуми турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшаш принциплари таъсирчан эканлигини тасдиқлайди ҳамда ГДР билан АҚШ ўртасидаги алоқаларни кенгайтиришга ёрдам беради.

ҚАРДОШ МАМЛАКАТЛАРДАН ДАРАКЛАР

◆ **БУДАПЕШТ.** Надьканиж шаҳридаги электр лампа заводи муддатидан икки ой илгари ишга туширилди. Бу завод электр эритиш асбоблари ишлаб чиқарувчи Венгриядаги энг йирик корхоналардан бирига айланади. У бир соатда 50 мингта электр лампа ишлаб чиқаради. Завод маҳсулотининг талайгина қисми экспорт қилиш учун мўлжалланган.

◆ **ВАРШАВА.** Познандаги «Г. Цегельский» машинасозлик комбинати қуввати 2.250 от кучига эга бўлган Польшада энг йирик тепловоз ишлаб чиқарди. Янги тепловознинг оғирлиги қуввати 1.700 от кучига эга бўлган аввалги тепловознинг оғирлигига баравардир. Бунга янги техникавий ечимлардан фойдаланиш туфайли эришилди.

Пассажир вагонларини, шунингдек юк вагонларини тортиш учун мўлжалланган бу тепловоз соатига 120 километргача тезликда йўл босади.

◆ **СОФИЯ.** Бу ерда совет декоратив — амалий санъати асарлари виставкаси очилди ва шу асарларни сотиш ташкил қилинди. Виставкада Архангельск области усталарининг ёғоч ва чармдан ясаган буюмлари, Литва усталарининг қаҳрабодан ясалган безаклари, Украина ойнасозларининг буюмлари намойиш қилинмоқда. Эстон кулолларининг ноёб ишлари, грузин мисгарларининг ўзига хос санъати, шимол халқларининг суякдан ишланган буюмлари томошабинларнинг эътиборини ўзига жалб этмоқда.

(ТАСС).

МЭРЛАР КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ДЕҲЛИ. (ТАСС). Осиёдаги 35 давлат пойтахтларининг мэрлари, шу жумладан Совет Иттифоқининг Ўрта Осиё республикалари пойтахтларининг мэрлари 1975 йил февраль ойида Деҳли шаҳрида ўтказиладиган шаҳар қурилиши ва ободонлаштириш конференциясига таклиф этилганлиги бу ерда эълон қилинди. Конференцияга Европа, Америка ва Африка мамлакатларининг вакиллари ҳам таклиф этилди.

ФРАНЦИЯДА ГРИПП ЭПИДЕМИЯСИ

ПАРИЖ. (ТАСС). Франция бу йил грипп эпидемияси тарқалган Европадаги биринчи мамлакат бўлди. Париждаги пастер институтининг вирусология лабораториясининг раҳбари шуни маълум қилди. Кекса ёшдаги кишилар ўртасида бир неча киши нобуд бўлганлиги қайд қилинди.

ТАНГЛИК АВЖ ОЛЯПТИ

Ҳозирги вақтда капиталистик мамлакатлардан олинаётган хабарлар орасида бу мамлакатларда иқтисодий қийинчиликлар кучайиб бораётганлиги тўғрисида умидсизлик руҳидаги дараклар катта ўрин олади. Капитализм иккинчи жаҳон урушидан кейин экономика соҳасида ҳозиргидек жуда оғир проблемаларга ҳеч қачон дуч келмаган эди. Америкада чиқадиган ҳафталик «Ньюсуик» газетаси нокоммунистик мамлакатларнинг кўплари ҳозирги вақтда 30-йиллардагидек ҳалокатли «буюк танглик» каби иқтисодий фалокат хавфи остида қолди, деб ёзади.

Ғарбда бошланган янги иқтисодий танглик ўзига хос бир қанча хусусиятларга эгадир. Ишлаб чиқаришнинг ғоят пасайиб кетганлиги ва шу билан бирга ишсизликнинг муқаррар кучайиб бораётганлиги ҳозирги пайтда мамлакатларнинг қандайдир бир группасининггина эмас, балки айни вақтда тараққий этган барча капиталистик давлатларни ҳам қамраб олди. Иккинчидан, ана шу тушкунлик билан бир қаторда пулнинг қадр-қиймати мисли кўрилмаган даражада пасайиб кетмоқда, нарх-наво тўхтовсиз ошиб бормоқда. Ниҳоят, учинчидан, савдо-саноат соҳасидаги фаолиятнинг пасайиши, энергетика танглиги ва валюта-молия танглиги кучайган бир пайтга тўғри келди. Ана шу тангликларнинг ҳаммаси капиталистик мамлакатлардаги иқтисодий қийинчиликларни тобора чуқурлаштиради.

Ана шу кризисли ҳолатлар капитализм дунёсининг етакчи мамлакати бўлмиш АҚШда жуда яққол намоён бўлмоқда. «Ю. С. Ньюс энд уорлд рипорт» журнали Қўшма Штатлар «иккинчи жаҳон урушидан кейин жуда узоқ давом этаётган энг чуқур иқтисодий тушкунлик»ни бошидан кечирмоқда, деб таъкидлайди. Шу журналнинг ёзишича, «келгусида экономиканинг соғломлаштирилишига ҳеч қандай умид йўқ». Сенатнинг бюджет комиссияси ишлаб чиқариш тушкунлиги ва пул қадр-қимматининг мислсиз пасайиб бораётганлиги «ҳаммани ваҳимага соладиган тарзда тез суръатлар» билан давом этмоқда, деб уқтириб ўтади. Масалан, автомобиль саноатида ноябрь ойида маҳсулот ишлаб чиқариш 16 процент қисқарди. Ваҳоланки, мамлакатдаги ялпи ижтимоий маҳсулотнинг 17 проценти шу саноат ҳиссасига тўғри келади. АҚШда уй-жой қурилиши ҳажми кескин суратда қисқарди. Холодильник, пилесос, телевизорларни ва бошқа молларни, шунингдек рўзғор буюмларини ишлаб чиқариш камайиб бормоқда. Ишсизлар сони 6 миллион кишига етди. Бу эса меҳнатга қобилиятли жами аҳолининг 6,5 процентини ташкил этади. Яқин келгусида ишсизлар сони 8—10 процент кўпаяди, деб фараз қилинмоқда.

Бундай аҳвол Ғарбий Европа мамлакатларида, Японияда ва Канадада ҳам рўй бермоқда. «Умумий бозор» мамлакатларида ишсизлар сони тўрт миллион кишига яқинлашиб қолди. Ўтган йилларда ишчи кучлар етишмаган Японияда ишсизлар сони 750 минг кишига етди. Бош министр Г. Вильсон яқинда сўзлаган нутқида: «Англия мисли кўрилмаган проблемаларга ва тангликка дучор бўлди»,— деди. Мамлакат тарихида жуда катта ўрин олган савдо дефицити, пул қадрининг тамомила тушиб кетганлиги ва ишлаб чиқаришнинг пасайиб бораётганлиги ана шундай проблемалардандир. Экономистлар 1975 йилда нарх-наво 25 процент кўтарилади, деб таъкидламоқдалар. Фунт стерлингнинг курси яқинда тағин ҳам мисли кўрилмаган даражада пасайиб кетди. Англиянинг «Умумий бозор»даги иштироки бу мамлакатнинг иқтисодий проблемаларини ғоят мушкуллаштириб юборди. Ана шу тор доирадаги гуруҳда учинчи мамлакатлар билан савдо-сотиқ қилиш юзасидан белгиланган чеклашлар қанд-шакар билан узлуксиз таъминламасликка сабаб бўлди. Бу чеклашлар мамлакатни «қанд-шакар қаҳатчилиги» гирдобига дучор қилди.

Юқорида айтилган фактларнинг ҳаммаси эндиликда гап жаҳон капиталистик экономикасининг бутун системасини тамомила ларзага келтирган ва ҳамма соҳани қамраб олиб узоқ давом этадиган танглик тўғрисида бораётганлигини тасдиқлайди. Бу эса капитализм гўё «яна жонлана бошлади» ва у ғарбни чулғаб олган барча иқтисодий ва социал проблемаларни ҳал этишга қодирдир, деб даъво қилаётган капиталистик жамият маддоҳларининг сохта назарияларини рад этади.

И. ЛАПАЦКИЙ.
(ТАСС).

ЯПОНИЯ. Токио қўлтиғи соҳилидаги Иокогама шаҳри йирик савдо портидир. Япон ташқи савдо ҳажмининг 25 проценти шу шаҳар зиммасига тушади. Ўтган йил мобайнида бу ерга 500 га яқин совет кемалари келиб кетди. Улар бу ерга Находка ва Совет Иттифоқининг бошқа порт шаҳарларидан ёғоч, кўмир, пахта, рангли металлар келтиришди. СССРга юбориладиган прокат, машина жиҳозлари ва саноат маҳсулотлари ҳам шу ерда кемаларга ортилади. Суратда: совет «Махтумқули» (чапда) кемаси Иокогама портида.

ЧТК—ТАСС фотоси.

УЛУҒ ҒАЛАБАНИНГ 30 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

РЕЙХСТАГНИНГ СЎНГГИ СОАТЛАРИ

ГЕНЕРАЛ-ПОЛКОВНИК В. М. ШАТИЛОВ, СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚАҲРАМОНИ.

...РЕЙХСТАГГА олиб борадиган йўл устида Моабит турарди. Бу—Берлин маркази, бу — турма, демак.

150-ўқчи дивизиямиз солдатлари шу районга ёриб ўтганларида бизни Моабит пулемётлар, автомат ва миномётлар билан кутиб олди. Моабит шаҳар марказига ёндошган бўлиб, бир томондан Фербиндунгс канали билан, бошқа томондан Шпрее дарёси билан ўралган эди. Гитлерчилар худди шу жойда бизнинг қисмларимиз кучини қирқиб, қарши зарба билан бизни марказдан улоқтириб ташлашни кўзлашганди.

Бу ўринда шуни айтайки, рейхстагга ҳужум ҳақидаги бу ҳикоямда асосан 150-дивизиянинг жанговар ҳаракатлари тўғрисидагина гапираман.

Дивизия уй кетидан уйни, квартал кетидан кварталнн фашистлардан тозалаб, Мольтке кўпригига ўтди. Капитан Ефрем Кирсанович Панкратов ротасининг жангчилари ярим бузилган кўприкдаги баррикадани бир зарб билан улоқтириб ташлаб, шунинг ёнгинасидаги Швейцария элчихонаси биносига бостириб кирдилар. Аммо, автомат очереди командирни ярадади. Солдатлар уни беҳуш ҳолида жангдан олиб чиқиб, медсанбатга жўнатдилар.

Ротани биринчи взвод командири, старший сержант Илья Сьянов бошқаришга киришди. Гавдали, топқир бу йигит ротани Мольтке кўчасидаги уйга бошлади.

Тез орада Шпрее дарёси орқали бошқа бўлинмалар ҳамда 23-танк бригадасининг ихтиёримизга берилган бир неча танки ўтиб олди. 29 апрель куни кечаю-кундуз шу участкада қақшатғич жанг давом этди.

Айниқса, солдатлар «Гиммлер уйи» деб атаган ички ишлар министрлиги кварталида оғир жанг бўлди. Квартал олдида хандақлар қазилган, броняли тўсиқлар ўрнатилганди. Эсэсчилар қўлга тушишдан кўра ўлимни афзал, деб билардилар, негаки улар ўзларига ҳеч қандай шафқат бўлмаслигини фаҳмлашарди. Аммо бизникилар автомат ва гранаталар билан йўлни очиб, асосий идора бинолари томон боришди. Осмонда қоғознинг куйган парчалари, қоракуя учиб юрарди: эсэсчилар маҳфий ҳужжатларни ёқишга шошилишарди...

Мен ўз кузатув пунктимни кирғоқ ёнида, жанговар қисмларга яқинроқ турган уйнинг юқори қаватида жойлаштиришларини буюрдим. Бу ердан ҳужум ҳаракатлари тобора авж олаётгани яққол кўриниб турарди. Мен ҳужум қилиб бораётган солдатларни кўрардим, оғир тўплар шовқинини тинглардим. Ана шунда узоқ жанговар йўлларни босиб ўтгандан сўнг шу охирги жангларда ҳалок бўлиш нақадар ачинарли эканини ҳис қилардим. Тез-тез артиллериячилар бошлиғи билан алоқа боғлаб, то гитлерчилар маҳв бўлмагунларига қадар снарядларни аямасликни талаб қилардим.

Ниҳоят, «Гиммлер уйи»нинг деразаларидан бирида оқ байроқ кўринди. Асосий бинонинг чиқиш жойларидан, ертўлалардан қора ва яшил-кулранг дала мундирларини кийган эсэсчилар чиқиб келардилар. Улар қуролни ташлаб, бошларини экканларича девор бўйлаб тизилишарди.

Рейхстаг йўли энди очилган эди. Аммо, қирол майдонига чиққан бизнинг танкларимиз зенит батареяларининг кучли ўтига дуч келди. Учта танк ёниб кетди, бошқалари жойида тўхтаб, шу ердан туриб ўт очди.

Биз адьютант Анатолий Курбатов, капитан Константин Баришев ва икки разведкачи билан кузатув пунктдан пастга тушдик. Мольтке кўпригидан энди югуриб ўтган ҳам эдикки, қаршимиздан, кўприк остидан пахталик кийимини осколкалар илма-тешик қилиб юборган гавдалик бир йигит чиқиб, қўлидаги соатни менга узатди.

— Рейхстагга бораётган экансиз, мана буларни олиб кетсангиз...

Атрофда лиқ тўла соат солинган яшиклар ётарди.

— Миномет плиталари учун оғирроқ бир посанги қидириб, мана шу омборни кўриб қолдик. Яшиклар бор экан, биттасини очсак, ичи тўла соат. Шунда ким рейхстагга борса, ўшангга биттадан соат беришга қарор қилдик. Токи вақтни аниқ билиб турсин. Ахир, тарихий соатларда яшаяпмиз...

Мен солдатнинг топқирлигидан беихтиёр жилмайдим. Фақат бизнинг дивизиямиз ва унга қўшиб берилган қисмларни ҳисоблаганда ўн етти минг атрофида жангчимиз бор. Солдатдан сўрадим:

— Ҳаммага етармикан?

— Э, бўлмасам-чи!

Кейинчалик маълум бўлишича, фашистлар Москвага ким биринчи кирса, ўшанга тақдим этиш учун Швейцария фирмаларидан шу соатларни сотиб олган эканлар. Харажатлари бекор кетди. Ўша соатлардан бири менга насиб бўлди. Ҳозир у Ленинграддаги Улуғ Октябрь революцияси музейида сақланмоқда...

Ниҳоят биз танкчилар турган жойга етиб олдик. Машиналарнинг моторлари аста гувиллаб турарди. Комбенизон кийган, юзларига қорамой теккан солдатлар нима қилишларини билмай, менга тикилиб туришарди.

— Пиёдалар рейхстагга бронясиз ҳужум қилишмоқчими, дейман? — сўрадим

Механик ҳайдовчи Алексей Гитков, муштига бир йўталиб қўйиб, олдинга чиқди:

— Зенит тўпларини нақ бизга тўғрилаб отишяпти, ярамаслар, — деди у.

— Батареялар-чи?

— Улар хов анави паркда, рейхстаг бурчагида турибди.

— Майли, ҳозир уларни бир боплаймиз...

Отишма бироз тинчиди.

Биз ҳам, немислар ҳам катта, сўнгги ҳужумга тайёрланардик.

Кузатув пунктида мени 207-дивизия командири Василий Михайлович Асафов кутиб турган экан. Унинг дивизияси рейхстагдан ғарброқдаги Кроль-операга ҳужум қилиши лозим эди. Шу боисдан биз билан биргалашиб ҳаракат қилиш ҳақида келишиб олмоқчи экан. Ҳамшира айни чоғда унинг оёғини бинт билан ўрарди. Кекса солдат йигирма олти марта яраланган бўлиб, омон қолганининг ўзи бир мўъжиза эди. Айрим яралари ҳали битмаган, бошқалари йиринглаб, қон силқиб турарди, У ойна томон оқсоқланиб юрди:

— Ниҳоят, етиб келдик. — деди Василий Михайлович ўйчан оҳангда.

Қаршимизда, тутун орасидан тўрт минора ва катта ойнаванд гумбазли улкан бино — рейхстаг қорайиб кўринарди.

РЕЙХСТАГГА дастлабки ғишт 1884 йил 9 июнида Вильгельм I иштирокида қўйилган бўлиб, у Франкфуртлик архитектор Пауль Валлот лойиҳаси асосида ўн йил давомида қурилиб, 27 миллион маркага тушган эди. Бу ердаги деворлар, устунлар, қадимги германлар ва буюк саркардаларнинг ҳайкаллари — ҳамма-ҳаммаси «Германия ҳаммадан аъло!» деган шиорни ҳайқиргандай бўларди.

Аммо, ҳозир рейхстаг ойналари тахталаб ташланган, қум солинган қоплар билан тўсиб қўйилганди. Бинокль орқали тўплар, автомат ва минометларнинг стволлари, фаустпатронларнинг оғзи кўринарди. Улар бизникилар кириб олишга улгурган «Гиммлер уйи»ни мўлжалга олганди. Ҳарбий оркестрларнинг барабан ва карнайлари, «хайль» ҳайқириқлари остида ҳаётга қадам қўйган, ҳозир Францияда марш қилаётган, Москва остоналари ва Сталинградда «Фюрер буюради — биз бажарамиз!» деб жангга кириб, нобуд бўлган ўша авлод қўлида ўлим қуроли шай турарди.

Ҳамма дунёдаги болалар каби, улар ҳам мактабда шеърлар ўқишган. Аммо бу шеърлар бошқачароқ эди: «Ҳар бир қадам — бир инглиз, ҳар найза учи — бир француз, ҳар бир ўқ — бир рус демак» — вермахтнинг ўша бўлажак солдатлари дарсларда шундай деб такрорлашарди. Кейинчалик эса асир тушганларида улар энг қимматли ўйинчоқлари, яъни ҳаётлари чил-чил синган болалардек ўкириб йиғлашди.

Статистика бўйича 1924 йилда туғилган ҳар юз немисдан йигирма беш киши урушда ҳалок бўлган ёки бедарак йўқолган, ҳар юз немисдан ўттиз учи оғир ярадор, майиб бўлган, беш нафари эса енгил яраланган. Аммо, қалблари шикастланган одамлар бу категорияларнинг бирортасига кирмайди, албатта...

Гитлерчилар ўз солдатларини сира ҳам аямай жанг қилишарди. Улар бизникаларни «Гиммлер уйи»дан суриб чиқариб, Мольтке кўпригини портлатишга уринишарди. Бунинг учун улар Ростокдан «юнкерс» транспорт самолётларида денгизчи курсантларни олиб келишди. Шу курсантлар олдида Гитлер сўнгги бор ёруғ дунёда пайдо бўлганди. Чалажон, овози ичига тушиб кетган ҳолда у гўё фаустпатрон билан рус танкини ёқиб юборган ўн икки ёшли болага Темир крестни топширди. Ундан сўнг Геббельс сўзлади. У айтдики, ҳатто шундай муъжазгина бола рус танкини маҳф қилган экан, денгизчиларнинг сараланган отрядлари ўз бурчларини албатта бажарадилар.

Ўн етти ёшлик курсантлар икки марта ҳужумга ташланишди. Аммо, Плеходанов полкининг жангчилари уларнинг кулини кўкка совуриб, 400 дан ортиқроқ кишини асир олди. Курсантларнинг командири ҳам қўлга тушди. Уни менинг ҳузуримга олиб киришди. У гавдали. Ўттиз ёшлардаги олифта бир офицер бўлиб, қора, денгизчи формасида эди.

—Ёш болаларни нега ўлимга юбораяпсиз? —жаҳлимни босолмай сўрадим мен.

— Буйруқ шундай... — у бирдан этикларини тақиллатиб, давом қилди. — Ҳадемай янги бир қуролни келтиришади, ўшанда сиз Берлиндан жўнаб қоласиз.

Асирни олиб кетишганида мен бироз ўйланиб қолдим: «Наҳотки, фашистлар бир неча йил давомида ҳаммани қўрқитиб келаётган қандайдир маҳфий қуролни қўллашга киришган бўлсалар?» Кейин ўзимча қўлимни силтадим: ўлим олдидан нималарни тўқиб чиқаришмайди, дейсиз?

Дивизиямиз ҳал қилувчи ҳужумга тайёргарликни тугатарди. Муъжазгина, ҳаракатчан, ҳатто энг оғир дақиқаларда ҳам ўзини йўқотмайдиган полковник Федор Матвеевич Зинченконинг 756-полки рейхстагнинг асосий дарвозасини мўлжалга олиб турарди. Подполковник Алексей Димитриевич Плеходанов қўл остидаги 674-полк эса рейхстагнинг депутатлар кирадиган томонини ўнг тарафдан ҳужум қилишга отланарди. Михаил Алексеевич Мочалов бошлиқ 469-полк Шпрей дарёси бўйлаб жойлашган дивизиянинг бир флангини ҳимоя қилиш учун қолди. Негаки, бу ерда немисларнинг механизациялашган корпуси шимолга қараб гросс-адмирал Деницга қўшилишга ҳаракат қиларди.

89 тўп тўппа-тўғри тўп отиш учун жойлаштирилган. Эҳтимол, бутун уруш давомида ҳеч қачон ана шундай нисбатан кичкина бир жойда шунчалик кўп куч жамланмаган бўлса керак.

Асир олинган немислардан рейхстагда тўпланиб олган гитлерчиларнинг қанча кучи борлиги аниқланди. Бинонинг ўзида 200 мингдан ортиқ солдат бор. Майдондаги хандақларда эса яна 6 минг немис ётибди. Уларни 100 та танк, 100—120 та тўп ва миномёт қувватлаб турипти.

Бизнинг 3-зарбдор армиямиз байроғини мен полк командири Федор Матвеевич Зинченкога топширдим. Бу байроқ рейхстаг устига ўрнатилиши лозим эди. Ҳужум группаларининг жангчиларини биз автоматлар, гранаталар ва рейхстаг ичида бўладиган олишувда қўл келадиган пичоқлар билан қуроллантирдик.

... Ҳужум олди кечаси ҳеч ким ухламади. Жангчиларимиз қуролларини тозалашар, жанговар запасларини кўздан кечиришар, дискаларни жиҳозлашарди.

Газеталарни олиб келишди. Уларда бизнинг қўшинларимиз Эльба дарёси бўйида американиклар билан учрашгани ҳақида ёзилган эди. Шу муносабат билан Олий Бош қўмондон И. В. Сталин совет жангчиларига мурожаат қилган. Шу билан бирга газетада Трумэн ва Черчиллнинг иттифоқчи қўшинларга юборган мурожаат телеграммалари босилган. Трумэннинг сўзларини биз жилмайиб ўқиб чиқдик. Гарчи бу сўзлар умуман тўғри бўлса ҳам: қандайдир ғалати туюлди: «Бутун америка халқи, ҳамма британ халқлари ва барча совет халқи илтижо билан кутган, унинг келиши устида кўп ва узоқ меҳнат қилган ғалаба соати яқинлашмоқда...»

РЕЙХСТАГГА ҳужум қилиш учун дастлабки кўнгиллилар — Илья Сьяновнинг қарийб бутун ротаси чақирилди. Соат 13 да гвардиячи қисмларнинг миномётлари ишга тушди. Улар кетидан оғир артиллерия, танклар ва ўзиюрар тўплар гувуллаб, тўп ота бошлади. Отишмалар бир бутун бўлиб, момақалдироқ овозини эслатарди. Кейин пиёдалар жангга киришди. Бир вақт қарасак, байроғимиз кўринмай қолди.

— Байроқ қани? — деб сўрадим.

— Полкнинг разведкачи взводи жангчилари Егоров ва Кантария қўлида, — жавоб берди Зинченко.

Мен уларни жуда яхши билардим. Азамат йигитлар! Бундайларга ўқ ҳам тегмайди. Сьянов отрядининг дастлабки кўнгилли жангчиларидан бири Петр Пятницкий Қизил байроқни ёйиб югуриб борарди. Шу вақт гитлерчилар тўпларини унга қаратиб отишди. Жасур солдат етиб боролмади...

(Давоми бор).

ИККИНЧИ ИСТЕЪДОД

Ҳозирги пайтда область касаба союз ташкилотларида 119 та клуб, маданият уйлари ва саройлари, 2225 та қизил бурчак ишлаб турипти. Уларда ташкил этилган 3,5 мингга яқин бадиий ҳаваскорлик тўгаракларида эса 74 минг киши шуғулланмоқда.

Бу факт ва рақамлар облсовпрофнинг яқинда бўлиб ўтган пленумида тилга олинди. Пленум «Область корхоналари ва ташкилотларида халқ ҳаваскорлик санъатининг аҳволи ва уни янада ривожлантириш тўғрисида»ги масалани муҳокама қилиб, тегишли қарор қабул қилди.

●

ЎЙНАНГ, ҚУВНАНГ

Болаларнинг ёзги дам олишини кўнгилли ўтказиш бўйича Тошкент области республикада биринчи ўринни олган эди.

1974 йилнинг ёзида касаба союзлари пионер лагерларида 100 мингдан зиёд бола дам олди. Ўқувчиларнинг ёзги каникулларини намунали ўтказганликлари учун Чкалов номли авиация бирлашмасининг «Гулистон», «Узбекхиммаш» заводининг «Спутник», Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг «Восход» лагерлари биринчи, иккинчи, учинчи даражали дипломлар билан мукофотландилар.

Ҳозир болаларнинг қишки ҳордиғини мазмунли ўтказишга тайёргарлик кўрилмоқда. 30 декабрдан 10 январгача «Октябрь 10 йиллиги» дам олиш уйи базасидаги 600 ўринли, шунингдек 200 ўринли «Қибрай» ва «Кристалл» лагерлари ишлаб туради. Бундан ташқари Тошкент шаҳрида бўладиган янги йил томошаларида 220 мингдан зиёд мактаб ўқувчиси иштирок этади. Театрлар, спорт зал ва саройларида янги йил байрамлари ўтказилади.

Янги йил арча байрамларида область бўйича ҳаммаси бўлиб 800 мингга яқин бола қатнашади.

●

ЎРТА ОСИЁДА БИРИНЧИ

Ўрта Осиё гидрометеорология регионал илмий-тадқиқот институтининг агрометерология бўлими «Ўзбекистон ССР Тошкент ва Сирдарё областларининг агроиқлими ресурслари» справочнигини тайёрлаб босмадан чиқарди.

Справочникда пахта, дон, сабзавот ва полиз экинлари етиштириладиган территорияларнинг агроиқлим ресурсларига муфассал характеристика берилган.

Институтда шунингдек, автоматик аэродромли метеостанциясини созлаш ва монтаж қилиш ишлари ҳам олиб борилмоқда. Бундай станция Ўрта Осиёда биринчи марта бунёд этилаётир.

АХБОРОТ. СПОРТ

ҚЕСКИН ҚУРАШ

«Известия» газетаси совринн учун Москвада ўтаётган хоккей мусобақасини яна бир даврасн якунланди. Чехословакия ва СССР терма командалари ўртасидаги мусобақада уч тур ўйинлари бўлиб ўтди. Маълумки, биринчи учрашувда совет хоккейчилари ғолиб чиқиб, иккинчи галда дуранг натижага эришган эдилар. Учинчи учрашув ниҳоятда кескин кураш билан ўтди. Бу сафар меҳмонлар бор куч ва имкониятларини ишга солиб, 4:3 ҳисобида ғолиб чиқдилар.

СССР терма командаси тренери Борис Кулагин матбуот конференциясида бу мағлубиятни шарҳлаб берди: йигитларимиз тўққиз кун давомида олтита матч ўтказиб, бироз чарчаб қолган эдилар. Шу сабабга кўра Швеция терма командаси ҳам Финляндия терма командаси билан бўлган иккинчи учрашувда 2:3 ҳисобида мағлубиятга учради. Энди йигитларимиз 1975 йил март ойида жавоб визити билан Прагага борадилар.

«МЕҲНАТ» ҒОЛИБ

Тошкент сув спорти саройида 300 дан ортиқ спортчи Митрофанов хотираси совринн учун ўзаро мусобақалашди. Учрашувларда «Меҳнат» кўнгилли спорт жамияти аъзолари айниқса муваффақиятли қатнашдилар. Улар барча масофа бўйича сузишда пешқадам бўлиб, турнирда биринчи ўринни эгалладилар. Армия спорт клуби ва «Спартак» командалари эса иккинчи ва учинчи ўринларни бўлашиб олдилар.

НОРМАТИВ БАЖАРИЛДИ

Тошкент Давлат медицина институти спорт залида стол тенниси бўйича очиқ шахсий биринчилик бўлиб ўтди. Унда эркак спортчилардан 30 киши ва аёллардан 24 киши иштирок этди. Мусобақаларда Москвалик Анатолий Амелин ҳаммадан кўп очко тўплаб, биринчи ўринни эгаллади. Тошкентликлар М, Шмуклер ва Х. Воҳидов эса иккинчи ва учинчи ўринларга кўтарилиб, СССР спорт мастери нормативини бажардилар. Аёлларимиздан Венера Шин эса ўз группасида учинчи ўринни эгаллади.

ОҚҚЎРҒОН районидаги Вотинцев номли колхоз кутубхонаси катта китоб фондига эга. Бу ерда 6500 дан зиёд китоб сақланаяпти. Суратда: кутубхоначи Муқаддас Анорбоева кутубхона аъзоси Эркин Қурбоновга китоб танлашда ёрдам бермоқда. Ж. Тўраев фотоси.

Р. ТУМАНОВСКИЙ.

ТОПИЛМАС МАТО

ҲАЖВИЯ

Магазинга кирдим.

— Менга ҳалигидақа...!

Сўзимни тугатмай туриб, сотувчи:

— Йўқ,— деди.

— Нега йўқ бўларкан? Менга врач ҳалигидақани кўпроқ истеъмол қилишни тавсия этган,

— Ўша врачингиз ҳалигидақани аввал ўзи топиб олсин, кейин тавсия этсин.

— Хўп майли, ҳалигидақа топилмаса, унақа топиладими?

— Унақа ҳам йўқ.

— Мана бунақачи?

— Бунақа кўпдан бери йўқ.

— Ҳеч бўлмаса фалондақаям йўқми?

— Ҳечқанақаси йўқ.

Магазиндан чиқдим. Уйга қайтмоқчи бўлдим-у, яна ўйланиб қолдим: уйда хотиним, кичкинтой ўғил-қизчаларим «дадамиз бирор нарса олиб келади», деб, кутиб ўтиришгандир. Бироз иккиланиб тургач, таваккалига магазиннинг орқа эшигидан кирдим.

Мени хуштавозе билан жуда илиқ кутиб олишди. Қўл қовуштирган ҳолда «Сизга нима керак эди?» деб сўрашди.

— Ҳалигидақа,— дедим мен таажжубланиб.

— Қанча керак?

— Беш-олтита.

— Элликта олиб қўяқолинг.

— Пулим етмайди-да,

— Қарзга олаверинг, ишонамиз. Пулини эртага келтириб берарсиз.

— Яхши. Беринг элликта.

— Бошқа ҳеч нарса керак эмасми?

— Керак, албатта. Менга яна унақадан...

— Унақадан истаганча олишингиз мумкин. Агар яна келтириб туришса, унақани бошқа одамларга ҳам сотамиз.

— Яхши, икки юз грамм беринг.

— Ие, атиги икки юз грамми?! Биз ўзимизникиларга уч килодан кам бермаймиз.

— Бўпти, уч кило оламан, Яна менга мана бунақадан бўлса...

— Бунақадан хоҳлаганингизни олаверинг. Туриб айниб қоляпти ўзи.

Мана, бор гапнинг ҳаммаси шу! Ҳеч қанақа сатира, ҳеч қанақа кинояга ҳожат йўқ. Ҳаёт ўзи шунака!

Русчадан Т. МАҲМУДОВ таржимаси.

ШУНАҚАСИ ҲАМ БУЛАДИ

БОШИДА ЁНҒОҚ ЧАҚҚАН ОДАМ

Мадрас (Ҳиндистон) шаҳрида яшовчи Свамигал деган одам ибодатхона олдида 152 хурмо ёнғоғини бошига уриб чақиб, яна «рекорди»ни оширмоқчи эди-ю, аммо 153-ёнғоқ унинг бошидан «зўр» чиқди.

Свамигал дарҳол касалхонага келтирилди. Бу ерда у шундай «баёнот» берди: «Соғайиб чиқсам, машқларни давом эттириб, янги рекорд қўймоқчиман, яъни бошимда 200 та ёнғоқ чақаман».

ХЎРОЗМИСАН ХЎРОЗ

Калифорния (АҚШ)даги паррандачилик фермаларидан бирининг дарвозасига «Хўроздан эҳтиёт бўлинг» деб ёзиб қўйилган.

Чиндан ҳам ферма ҳовлисида каттакон бир хўроз айланиб юрганини кўриш мумкин. Унинг вазни ўн килограмм, яъни одатдаги хўрозлардан уч баравар оғир. У «зўравон»лиги билан ҳам машҳур.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00— МОСКВА. 18.15 — ТОШКЕНТ. 18.25 Мультфильм. 18.55 — «Здоровье». 19.25 — **«Ахборот»**. 19.40 Концерт. 20.25 — Халқ контроли экрани. 20.55 — **«Ахборот»**. 21.15 — Концерт. 22.00 **«Вақт»**. 22.30— **Кўрган-кечирганларим** (телеспектаклнинг 1 қисми). **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 18.15 — МОСКВА 19.05 — Янгиликлар. 19.15 — Қувноқ ноталар, 19.30 — Инсон ва қонун. 20.00 — Концерт. 20.45 —Маҳсулот сифати учун масъулият. 20.55 — **Денгиз дарвозалари** (бадиий фильмнинг 1 серияси). 22.00 — Беш йилликнинг тўртинчи йили (Тошкент). 22.30 — Дўстларимиз чеҳраси, 23.15 — Нежданова кўчасида. 00.45 — Спорт кундалиги, **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 19.00 — Тошкент. Ўқув кўрсатуви. 19.40 — Ҳужжатли фильм. 20.00 — Концерт. 21.45 — Тошкент янгиликлари.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА—24/XII да **Майсаранинг иши**, 25/XIIда **Чио-чио-сан.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА— 23/XIIда **Олтин девор**, 24/XIIда **Инқилоб тонги**, 25/XIIда **Қароқчилар.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 23/XIIда **Ужарлар**, 25/XIIда **Ҳижрон**, 26/XII да **Хотинимнинг эри.**

КИНО

Қора синглим учун оқ атир гуллар—«ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Отам, онам, хизматкор ва мен—ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Мозондарон шери—НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Олишув (10.00) **Музика садолари** — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун). **Сайха** (12.00, 13.00, 16.00, 17.00, 20.00), **Гапираверишсин** (11.00, 15.00, 19.00, 21.00,);—«ҚОЗОҒИСТОН».

Шимол рапсодияси (11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 16.40, 19.00), **Анупама** (14.00, 17.15, 20.00), **Чекист ҳақида қисса** (10.20, 21.00);—«ДРУЖБА».

Ҳаводаги саргузаштлар—САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Жаноб Септимнинг ресторани—«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Тошкент область Ўрта Чирчиқ районидаги 81-мактаб коллективи Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи

Жаҳонгир ҒОЗИЕВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдиради ва марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и облисполкома

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26. ТЕЛЕФОНЛАР: Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача.

Р—04007, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри, Индекс 64634 А—2702.